

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 16—Vol. LVIII.

Friday, 22nd April, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

New Gujerat To Be Ushered In On May 1

(Indian Opinion India Service)

NEW DELHI.—A prayer-meeting at dawn on May 1 at the Harijan Ashram founded by Mahatma Gandhi on the banks of Sabarmati will mark the birth of the new State of Gujerat.

The Union Finance Minister, Mr. Morarji Desai, the Ministers of Gujerat, members of the judiciary, leading social workers and the seventy-five year-old Sarvodaya leader, Ravishankar Maharaj, will be among those participating in the prayer.

Nine Days Prayers Planned

A SMALL group of dedicated Christians, all lay people, have formed the Call to Prayer Committee in Durban, and have called upon all churches and Christians in South Africa to "continuous, concentrated, sacrificial prayer for a period of nine days from 23rd to 31st May, 1960.

The foundation members of the Committee, who wish to remain anonymous, feel "that our only hope for the future is to offer our country to God and to ask Him to take control, to guide and direct us to do His will.

There is nothing political involved in the call to prayer.

The Festival of Prayer will begin at 6 a.m. on May 23, and end at 6 a.m. on June 1st and will be observed in as many churches as possible. It is planned that someone will be praying in a church at every given moment of the day and night during this period.

Further details can be obtained from the Call to Prayer Committee, 31 Sunningdale, Gordge Road, Durban.

BLATANT INCITEMENT TO RACE HATRED

INDIANS REVILED IN PARLIAMENT

(By A Special Correspondent)

UNDER the Emergency Regulations all normal processes of the Rule of Law and of Government have been suspended and criticism of the Government and the injustices piled upon the Non-Europeans cannot be made for fear of summary detention. But the Government, through its important Ministers of State, has an unlimited platform in Parliament to revile and vilify the smallest population group—the Indians. Mr. Naude's vituperation against the Indians last week spilled over the boundaries of decency. He reviled the Indian community of this country from the safety of Parliament. And the tragedy of it was that no one spoke up for the Indian community.

THE Indian then, not without reason feels that he is alone, friendless and unwanted. But even of greater significance is the fact that the Minister's speech, if with modifications, were made by an Indian against the European, would be regarded as a blatant piece of incitement to race hatred and the speaker would have been incarcerated no sooner had he uttered the words. Mr. Naude, however, is free to make many more such speeches.

Mr. Naude would have all the Indians dispossessed and return to the condition of agrestic serfs and hewers of wood and drawers of water. He cannot stomach the fact that Indians are in business and that they are not co-operating with him and his government in operating the Group Areas Act.

Inasmuch as his own people the Afrikaners have struggled and risen so have the Indians but what is a virtue in a European—hard work and improvement of oneself—is a vice in the Indian for which he must be pilloried.

Mr. Naude may hold up the Indian people for the while; he may even drive them back into a servile poverty stricken condition by manipulating the law but he cannot hold them back forever. No people that is prepared to work can be held down. It is so with the Indian in South Africa. He works hard—and that is his crime.

OIL IN CAMBAY

(Indian Opinion India Service)

NEW DELHI.—The Prime Minister, Mr. Nehru hailed the oil strike in the Cambay region as a happy augury for Cambay, for Gujerat and for the whole of India.

Mr. Nehru was speaking at a civic reception given to him by the 100-year-old Cambay Municipality.

A crowd of over 50,000 sat in the burning sun for nearly one hour waiting for Mr. Nehru's arrival.

In a brief 18 minute reply the Premier said he was sorry that the meeting had to be held at that uncomfortable hour when the sun was still so hot, but he had to leave for Delhi that evening.

Mr. Nehru said it was premature at present (to speak about Cambay's latent oil deposits, but if the present run of success continues with future test wells, it would be possible to announce by the end of this year that oil was available in the area in commercial quantities.

The Government, he said, was optimistic about the outcome of the exploration work in this region. It, however, wanted scientific support for its belief.

Pak To Introduce Decimal Coinage

KARACHI.—The Pakistan Cabinet decided at Rawalpindi to introduce decimal coinage with effect from January 1 next year. The metric system of weights and measures will also be introduced the same day.

"There Can Be No Greater Shame"

(Indian Opinion India Service)

NEW DELHI.—The Bombay unit of the Socialist Party of India has demanded of the Prime Minister, Mr. Nehru, that India should withdraw forthwith from the so called Commonwealth of Nations and "take active and effective steps for the liberation of the African peoples."

A four man deputation of the party handed over a memorandum containing the demand to the Secretary to the Governor of Bombay to be forwarded to the Prime Minister.

The five-hundred word memorandum in Maharati said that the African people had a right to expect active encouragement and support to their struggle from India of Mahatma Gandhi who first experimented civil disobedience and non violent resistance in South Africa.

"There can be no greater shame for Gandhiji's India than that its Prime Minister should sit in conference with a man in whose country black men are treated no better than animals", the memorandum added.

FOOD SHORTAGE IN GUJERAT

NEW DELHI.—The Gujerat State is likely to face an annual food deficit of one million tons, the Finance Minister Mr. Jivraj Mehta said in Bombay.

In an address to Congress workers Dr. Mehta said the deficit had been caused by large-scale cultivation of cash crops, particularly in Saurashtra, inadequate utilisation of the irrigation potential and ineffective methods of cultivation. He urged farmers to increase production.

Indian Opinion

FRIDAY, 22ND APRIL, 1960

The Bhikku's Appraisal

IN the last issue of this journal we carried an appraisal of the Indian community made by the eminent Buddhist monk, Bhikku Chaman Lal who is making a whirl-wind tour of this country. He says that our people here have three major weaknesses and lists them thus. (1) a lack of ability to face situations with courage, (2) an absence of the spirit of victory, (3) a disinclination to work hard qualified by the proviso that the uneducated do work hard. Coming from a person of the eminence and standing of the Bhikku these observations must carry weight with others who would assess us. They also deserve our serious consideration and attention especially in the present racial climate of South Africa.

All three observations are debatable but it is the last one to which we seek to give some thought in these columns for not so many days back a vicious assault was made in Parliament on what he regarded as the refusal of the Indian people to do manual labour by the Minister of the Interior. We differ with the Bhikku on this point. We are satisfied that the Indian in this country is hard-working, has always worked hard and in the face of much trouble and vilification promises to continue working hard. When the Bhikku talks of the educated being soft and disinclined to labour hard he is probably confusing the attitude to manual labour of the caste-conscious Indians in India where it is the ambition of every educated man and woman to obtain a white collar job, with the Indians in this country. This is one of the major problems of India but certainly not of the Indian in South Africa.

The Indian in this country works hard, whether educated or uneducated, whether in business or in employment. If he is educated the Indian goes on striving, if he is uneducated the Indian goes on working hard; if he is in business or employment he has still higher goals to reach. He does not stop at his present achievements nor does he fight shy of manual labour. In India it is otherwise and so the heads of the state and the leaders of the nation exhort people not to hold manual labour in contempt.

In South Africa the Indian has no aversion to manual labour. No wonder then he has to be deliberately and by law kept out of the trades and skilled labour by the White man who fears his skill. There is no better illustration of his hard-working capacities and tenacity of purpose than the history of his achievements. The humble indentured labourer has worked himself out of that position by thrift and industry and application to work. Those businessmen who have imposing commercial houses today began in a very small way and in a hostile environment. They, their womenfolk and their

(Continued on next page)

SANATANA HINDUISM

MAHATMA GANDHI

(In "Young India 6.10.21)

I HAVE asserted my claim to being a *Sanatani* Hindu, and yet there are things which are commonly done in the name of Hinduism, which I disregard. I have no desire to be called a *Sanatani* Hindu or any other if I am not such. It is therefore necessary for me once for all distinctly to give my meaning of *Sanatana* Hinduism. The word *Sanatana* I use in its natural sense.

I call myself a *Sanatani* Hindu, because,

(1) I believe in the *Vedas*, the *Upanishads*, the *Puranas* and all that goes by the name of Hindu scriptures, and therefore in *avatars* and rebirth,

(2) I believe in the *varnashrama dharma* in a sense, in my opinion, strictly *Vedic* but not in its present popular and crude sense,

(3) I believe in the protection of the cow in its much larger sense than the popular,

(4) I do not disbelieve in idol-worship.

The reader will note that I have purposely refrained from using the word *divine* in reference to the *Vedas* or any other scriptures. For I do not believe in the exclusive divinity of the *Vedas*. I believe the Bible, the Quran, and the Zand Avesta to be as much divinely inspired as the *Vedas*. My belief in the Hindu scriptures does not require me to accept every word and every verse as divinely inspired. Nor do I claim to have any first-hand knowledge of these wonderful books. But I do claim to know and feel the truths of the essential teaching of the scriptures. I decline to be bound by any interpretation, however learned it may, be if it is repugnant to reason or moral sense. I do most emphatically repudiate the claim (if they advance any such) of the present *Shankaracharyas* and *shastris* to give a correct interpretation of the Hindu scriptures. On the contrary I believe that our present knowledge of these books is in a most chaotic state. I believe implicitly in the Hindu aphorism, that one truly knows the *shastras* who has not attained perfection in Innocence (*ahimsa*) Truth (*satya*) and Self-control (*brahmacharya*) and who has not renounced all acquisition or possession of wealth. I believe in the institution of *gurus*, but in this age millions must go without a *guru*, because it is a rare thing

to find a combination of perfect purity and perfect learning. But one need not despair of ever knowing the truth of one's religion, because the fundamentals of Hinduism, as of every great religion, are unchangeable, and easily understood. Every Hindu believes in God and His oneness, in rebirth and salvation.

I can no more describe my feeling for Hinduism than for my own wife. She moves me as no other woman in the world can. Not that she has no faults, I dare say she has many more than I see myself. But the feeling of an indissoluble bond is there. Even so I feel for and about Hinduism with all its faults and limitations. Nothing else elates me so much as the music of the *Gita* or the *Ramayana* by Tulidas, the only two books in Hinduism I may be said to know. When I fancied I was taking my last breath the *Gita* was my solace. I know the vice that is going on today in all the great Hindu shrines, but I love them in spite of their unspeakable fallings. There is an interest which I take in them and which I take in no other. I am a reformer through and through, but my zeal never takes me to the rejection of any of the essential things of Hinduism. I have said I do not disbelieve in idol-worship. An idol does not excite any feeling of veneration in me. But I think that idol-worship is part of human nature. We hanker after symbolism. Why should one be more composed in a church than elsewhere? Images are an aid to worship. No Hindu considers an image to be God. I do not consider idol-worship a sin.

It is clear from the foregoing, that Hinduism is not an exclusive religion. In it there is room for the worship of all the prophets of the world. It is not a missionary religion in the ordinary sense or the term. It has no doubt absorbed many tribes in its fold, but this absorption has been of an evolutionary imperceptible character. Hinduism tells every one to worship God according to his own faith or *dharma*, and so it lives at peace with all the religions.

That being my conception of Hinduism, I have never been able to reconcile myself to untouchability. I have always regarded it as an excrescence.

(Continued on page 129)

RULES AND REGULATIONS GOVERNING DETAINEES

THE following rules and regulations have been made by the Minister of Justice for the control of persons detained under the Emergency Regulations. They are published in a Government Gazette Extraordinary dated April 11, 1960.

Visits: No person detained in terms of the Public Safety Act, 1953, or the Emergency Regulations shall, during his detention, receive a visit from any person, including a legal adviser, except with the permission of the officer in command of the place of detention in consultation with the local Police authorities,

Letters and Other Means of Communication: No person detained in terms of the Public Safety Act, 1953, or the Emergency Regulation shall, during his detention, communicate with any person outside the place of his detention except with the permission of the officer in command of the place of detention in consultation with the local Police authorities.

Reading Matter: (1) No detainee shall receive daily papers (newspapers) Sunday newspapers or any other literature containing general news and no magazine, book or other literature, except Bibles, sent to or delivered at the place of detention by friends, relatives, other persons, bodies, or organisations, shall be received by the officer in command of the place of detention on behalf of any detainee.

(2) A detainee may purchase out of his private money, by the agency of the officer in command of the place of detention, approved magazines and reading books and if a library is available at the place of detention, books available there may be placed at the disposal of a detainee

Toilet Requisites: (1) The officer in command of the place of detention shall not receive on behalf of a detainee any toilet requisites sent to or delivered at the place of detention by relatives or friends of a detainee or by any other person, body or organisation.

(2) A detainee may purchase from private funds to his credit at the place of detention, by the agency of the officer in command of the place of detention, toilet requisites within reasonable limits.

Smoking Requisites: (1) The officer in command of the place of detention shall not receive on behalf of any detainee any smoking requisites from friends or relatives of a detainee or from any other person, body or organisation.

(2) A detainee may purchase from private funds to his credit at the place of detention, by the agency of the officer in command of the place of detention, a reasonable quantity of cigarettes and/or tobacco and matches.

Food: (1) The officer in command of the place of detention shall not receive any food, fruit, sweets, cake or any other edibles or any drink sent to or delivered at the place of detention by relatives, friends, any other person, body or organisation on behalf of any detainee.

(2) A detainee may purchase from private funds to his credit at the place of detention, by the agency of the officer in command

of the place of detention, food, including cake, sweets, fruit, tinned food and unfermented drink. The officer in command of the place of detention shall, in his discretion, determine the quantity and variety.

Money: The officer in command of the place of detention shall receive and bring into account a reasonable amount of money, paid in on behalf of a detainee

Private Clothing: (1) A reasonable supply of private clothing may be received at the place of detention on behalf of a detainee.

(2) Private clothing shall be washed at the place of detention.

Religion: Ministers of Religion or religious workers appointed or to be appointed in terms of the provisions of section 7 of the Prisons Act, 1959 (Act No. 8 of 1959), shall perform the necessary religious duties in respect of detainees belonging to the different religions, denominations or sects, but the Police authorities shall indicate which of these Ministers of Religion or religious workers, if any, may not have access to the detainees. If there are any detainees belonging to a religion, denomination or sect for which no Minister or religious worker has been appointed, a Minister or religious worker may be appointed subject to the approval of the local Police authorities.

Medical Treatment: (1) All detainees shall, upon admission, be examined by the Medical Officer appointed in terms of section 6 of the Prisons Act, 1959 (Act No 8 of 1959), and thereafter he shall visit them regularly.

(2) Any medical or dental treatment prescribed by the Medical Officer shall be carried out promptly.

(3) Medical or dental treatment by a doctor who is not the Medical Officer or by a specialist, or hospital treatment outside the place of detention may be permitted on the recommendation of the Medical Officer in consultation with the local Police authorities

(Continued from previous page)

children all worked hard

It is this tremendous capacity for hard work which brings down on his head the odium of the White rulers of the country. Give him a barren piece of ground and the Indian will make it produce, give him a hawkers licence and in time to come he will have his own business premises. These come by hard work alone. No wonder then that the government tries so hard to keep him down. This capacity for work, however, has produced a lop-sided community—lop-sided in that it has not yet turned to the arts and the humanities. There is a distinct weakness in this aspect of the life of the Indian people of this country. If the Bhikku can stir some action in this direction he will have done great good.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoj Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY
AND SERVICE
INSURE WITH
NEW INDIA

"MY first introduction to Thoreau's writings was, I think, in 1907, or later, when I was in the thick of the passive resistance struggle. A friend sent me the essay on 'Civil Disobedience.' It left a deep impression upon me. The essay seemed to be so convincing and truthful that I felt the need of knowing more of Thoreau—M. K. Gandhi."

THE name of Henry David Thoreau conjures up in the imagination a keen observer of nature, a lover of solitude and the outdoors, an exponent of the simple life, a poet and mystic, a master of English prose style.

Going far beyond Thomas Jefferson's "that government is best which governs least," Thoreau concluded that "that government is best which governs not at all." These words introduce Thoreau's celebrated essay "Civil Disobedience," which first appeared in an obscure, short-lived periodical—*Aesthetic Papers*—in May 1849. Originally called "Resistance to Civil Government," the title was later changed to "On the Duty of Civil Disobedience," or merely "Civil Disobedience." When first published, the work attracted slight attention and few readers. During the next hundred years, it was read by thousands and affected the lives of millions.

Was Thoreau a philosophical anarchist to his beliefs? An analysis of "Civil Disobedience," its setting and background, may provide an answer to that complex question.

As for Thoreau himself, little in his beginnings was calculated to produce a social rebel. Born of French and Scottish stock at Concord, Massachusetts, in 1817, he grew up in a conservative environment of genteel poverty. Four years at Harvard were undistinguished, though there is a glimpse of the future non-conformist in the fact that he wore a green coat to chapel, "because the rules required black."

For two brief periods, Thoreau lived in the home of Ralph Waldo Emerson. Emerson's influence on his intellectual development was strong, including furnishing some of the ideas for "Civil Disobedience."

Thoreau had no ambition to accumulate wealth, or to perform any work other than enough to provide him the minimum essentials for living. His consuming passion, always, was to achieve

leisure time for the fundamentally important matters, as he saw them, of rambling in the Concord fields, studying nature at first hand, meditating, reading, writing—to do the things he wanted to do. His simple needs could be met without engaging in a life of drudgery, such as he observed his neighbours leading. Instead of the Biblical formula of six days of work and one day of rest Thoreau preferred to reverse the ratio—devoting only the seventh day to labour.

The Simple Life

To exemplify his conception of the simple life, shed of all superfluities, Thoreau spent two years at Walden Pond near Concord. There he built a hut, planted beans and potatoes, ate the plainest food (mainly rice, corn meal, potatoes and molasses) and lived alone, withdrawn from society. It was a time of concentrated thinking and writing, out of which grew one of the greatest books in American literature—*Walden, or Life in the Woods* (1854). In its way, *Walden* is as radical a document as the earlier published "Civil Disobedience," to which it bears a close kinship.

While visiting in Concord in 1843, soon after he began his sojourn at Walden Pond Thoreau was arrested and jailed for non-payment of poll tax. In his refusal to pay the tax, he was following the example of Bronson Alcott, father of the "little woman," who had been arrested two years earlier for the same offence. Both were using this means to protest against the state's support of slavery. Thoreau was imprisoned for only one night, for an aunt, contrary to his wishes, stepped in and paid the tax.

Not until several years later did Thoreau tell the story, in "Civil Disobedience," of his brush with the law over the poll tax violation. Originally written as a lecture in 1848, the printed version came off the press the following year. The Mexican War of 1846-47 had but recently been concluded, and slavery was a burning issue. The Fugitive Slave Law, which was to arouse Thoreau's special indignation, was soon to be enacted. These matters, plus his poll tax battle, were the inspiration for "Civil Disobedience."

Civil Disobedience

Any war was repugnant to Thoreau's ideals, but the Mexican War particularly so, for its only purpose, he believed, was to extend the hated institution of Negro slavery into new territory.

Why, he asked, should he be required to provide financial support for a government guilty of such injustices and stupidity? Here was the birth of his doctrine of civil disobedience. Anything except a politician at heart Thoreau decided the time had come to examine the nature of the state and its government. What should be the relation of the individual to the state, and of the state to the individual? From a consideration of these questions emerged Thoreau's philosophy of personal integrity and of man's place in society.

"Government," wrote Thoreau, "is at best but an expedient, but most governments are sometimes inexpedient. The objections that have been brought against a standing army, and they are many and weighty, and deserve to prevail, may also at last be brought against a standing government. Government is an expedient by which men would fain succeed in letting one another alone, and, as has been said, when it is most expedient the governed are most let alone by it."

Almost immediately after presenting the case for no government Thoreau recognized that man had not yet reached a state of perfectibility where a complete lack of government was feasible, and began to modify his stand.

"To speak practically and as a citizen, unlike those who call themselves no-government men I ask for, not at once no government, but at once a better government. Let every man make known what kind of government would command his respect, and that will be one step toward obtaining it."

The rights of minorities and the fallacies of majority rule were emphatically stated by Thoreau. A majority rules, he argued, not because they are most likely to be in the right, nor because this seems fairest to the minority, but because they are physically the strongest. But a government in which the majority rule in all cases cannot be based on justice, even as far as men understand it. Never, he believed, should the citizen "reign his conscience to the legislator. We should be men first and subjects afterward. It is not desirable to cultivate a respect for the law, so much as for the right."

In Low Esteem

Politicians as a class, Thoreau held in low esteem. "Most legislators, politicians, lawyers, ministers, and office holders," he remarked, "serve the state chiefly

with their heads, and as rarely make any moral distinctions, they are as likely to the Devil, without intending as God. A very few, as patriots, martyrs, great sense, and men, serve state with their consciences and so necessarily resist it for most part, and they are commonly treated as enemies by it."

Thoreau then proceeded to attack the American government of his day. "I cannot be instant," he declared, "that political organization as government is the slaves' ment also." It was the citizens to resist evil in even to the point of deliberate disobedience laws.

"When a sixth of the nation of a nation which has und taken to be the refuge of liberty are slaves. I think it is not soon for honest men to rebel a revolutionize—This people cease to hold slaves and to war on Mexico, though it ce them their existence as a people."

Likewise deplored by Thoreau was the citizen who felt that had done his full duty merely casting a ballot.

"All voting is a sort of like checkers or back with a slight moral tinge to it, playing with right and with moral questions, and both naturally accompanies it. The character of the voters is a stake. Even voting for the right is not doing anything for it, is only expressing to men your desire that it should prevail. There is but little virtue in actions of masses of men."

Break Law

The proper attitude of citizen toward unjust laws debated by Thoreau better to wait for majority to change the laws, or to at once to obey the laws? Thoreau's unequivocal answer, that if the government you to be the agent of to another, then, I say, law...What I have to do is at any rate, that I do not myself to the wrong condemn."

It is of the very nature of government, Thoreau suggested to oppose changes and and to mistreat its "Why," he asked, "does always crucify Christ, and communicate Copernicus Luther, and pronounce W ton and Franklin rebels?"

Those who opposed Thoreau urged, "should

BEDIENCE BEFORE GANDHIJI

factually withdraw their property, from the of Massachusetts, or wait until they suffer the right to pre-ugh them I think that h if they have God on e, without waiting for her one Moreover, any re right than his neigh-stitutes a majority of ady"

symbol of civil dis- ce, a method open to izen, Thoreau advocated o pay taxes If a thou even fewer men would their disapproval of the tent in that fashion, t thought, reform would ly follow. Even if re- to authority meant tent, "Under a govern- igh imprisons any un- e true place for a just also a prison If the ve is to keep all just men n, or give up war and the state will not hesitate chose" By paying taxes unjust government, the condones wrongs com- by the state

re Money—Less Virtue

au saw, however, that perted class had too stake to rebel, for "the in—not to make any s comparisons—is always the institution which him rich. Absolutely the more money, the ue, for money comes a man and his objects, ains them for him" ering the handicap of Thoreau could afford to it costs me less in every incur the penalty of nce to the state than it obey. I should feel as worth less in that case" u was realistic also in e weight of economic s which held the state chusetts from taking irst slavery, ically speaking, the oppo- a reform in Massachu- not a hundred thousand is at the South, but a merchants and e who are more in- commerce and agri- an they are in human- re not prepared to do slave and to Mexico, it may,"

years, adhering to his e, Thoreau reported that o poll tax His short

prison term left him unshaken in his conviction, but with less regard for the state.

"I saw that the state was half-witted, that it was timid as a lone woman with her silver spoons, and that it did not know its friends from its foes, and I lost all my remaining respect for it, and pitied it Thus the state never intentionally confronts a man's sense, intellectual or moral, but only his body, his senses It is not armed with superior wit or honesty, but with superior physical strength I was not born to be forced, I will breathe after my own fashion"

No Martyr

Thoreau differentiated between taxes. He states that he "never declined paying the highway tax," nor the school tax, "because I am as desirous of being a good neighbour as I am of being a bad subject." Where we drew the line was in paying general taxes to support slavery and war "I simply wish to refuse allegiance to the state, to withdraw and stand aloof from it effectually," in these matters

There was no desire, either, on Thoreau's part to pause as a martyr or saint

"I do not wish to quarrel with any man or nation. I do not wish to split hairs, to make fine distinctions, or set myself up as better than my neighbours. I seek rather, I may say, even an excuse for conforming to the laws of the land, I am but too ready to conform to them Indeed, I have reason to suspect myself on this head, and each year as the tax gathering comes round, I find myself disposed to review the acts and position of the general and state governments, and the spirit of the people, to discover a pretext for conformity"

Despite his strictures on majority rule, Thoreau had some faith in popular judgement In his view, legislators lacked ability to deal effectively with the "comparatively humble questions of taxation and finance, commerce and manufactures and agriculture If we were left solely to the wordy wit of legislators in Congress for our guidance, uncorrected by the seasonable experience and the effectual complaints of the people, America would not long retain her rank among the nations."

Thoreau concludes "Civil Disobedience" with a statement of his concept of perfect government, and a resounding re-affirmation of his belief in the

dignity and worth of the individual.

Sanction And Consent

"To be strictly just, the authority of government must have the sanction and consent of the governed. It can have no pure right over my person and property but what I concede to it The progress from an absolute to a limited monarchy, from a limited monarchy to a democracy, is a progress toward a true respect for the individual Is a democracy, such as we know it, the last improvement possible in government? Is it not possible to take a step further towards recognizing and organizing the rights of man? There will never be a really free and enlightened state until the state comes to recognise the individual as a higher and independent power, from which all its own power and authority are derived, and treats him accordingly I please myself with imagining a state at last which can afford to be just to all men, and to treat the individual with respect as a neighbour, which even would not think it inconsistent with its own repose if a few were to live aloof from it, not meddling it, nor embraced by it, who filled all the duties of neighbours and fellow-men A state which bore this kind of fruit, and suffered it to drop-off as fast as it ripened, would prepare the way for a still more perfect and glorious state, which also I have imagined, but not yet anywhere seen"

In essence, Thoreau's basic contention in "Civil Disobedience" was that the state exists for individuals, not individuals for the state. A minority should refuse to yield to a majority if moral principles must be compromised in order to do so. Further the state has no right to offend moral liberty by forcing the citizen to support injustices Man's conscience should always be his supreme guiding spirit

The impact of "Civil Disobedience" on Thoreau's own time was negligible References to the work in the writings of his contemporaries are almost non-existent With the Civil War little more than a decade ahead, it might be assumed that the essay would have struck a popular chord Apparently it was buried under an avalanche of Abolitionist literature, and remained obscure and largely forgotten until the following century

Shifts To South Africa
Now the scene shifts to South Africa and India. In 1907, a

copy of "Civil Disobedience" fell into the hands of a Hindu lawyer in Africa, Mohandas Karamchand Gandhi, who was already meditating upon the merits of passive resistance as a defence for his people Here is an account of the incident, as recollected by the Mahatma, twenty-two years later, to Henry Salt, one of Thoreau's earliest biographers:

"My first introduction to Thoreau's writings was, I think, in 1907, or later, when I was in the thick of the passive resistance struggle. A friend sent me the essay on "Civil Disobedience." It left a deep impression upon me. I translated a portion for the readers of "Indian Opinion in South Africa," which I was then editing, and I made copious extracts for the English part of that paper. The essay seemed to be so convincing and truthful that I felt the need of knowing more of Thoreau, and I came across your Life of him; his *Walden*, and other shorter essays, all of which I read with great pleasure and equal profit"

A slightly different version is recounted by one of Gandhi's closest associates in South Africa, Henry Polak.

"I cannot now recall, (in 1931) whether, early in 1907, Gandhi or I first came across the volume of Thoreau's Essays (published I believe in Scott's Library), but we were both of us enormously impressed by the confirmation of the rightness of the principle of passive resistance and civil disobedience contained in the essay 'On the Duty of Civil Disobedience' After consultation with Mr Gandhi, I reproduced the essay in the columns Indian Opinion and it was translated into the Gujarati language, in which, as well as in English, the paper was published, and the essay was subsequently circulated in pamphlet form Later in the same year, Indian Opinion organised an essay competition on "The Ethics of Passive Resistance," with special reference to Thoreau's essay and Socrates's writings that had already come to Mr Gandhi's attention"

Civil Disobedience

Gandhi, who had been dissatisfied with the term "passive resistance," but had found no suitable substitute, at once adopted "civil disobedience" to describe his movement Here was a statement of principle, he decided, that meant firmness without violence, and a devotion to truth and justice—a political policy completely in accord with Gandhi's philosophy "Civil Disobedience" in the hands of Mahatma Gandhi became a bible

(Continued on page 129),

NYASALAND IS ON BRINK OF FREEDOM

(From Our Bulawayo Correspondent)

DR. BANDA, the President of the proscribed African National Congress of Nyasaland, who had been in detention since March 3 last year was released to freedom on the 1st. April, 1960

The campaign on the part of the Rhodesian Press to create hostility towards Dr Banda's release received a shattering blow. The attempt to defer the release from detention by creating adverse public opinion against Dr. Banda also failed miserably. Prominence was given to the news that half the population of Nyasaland did not want Dr. Banda to be released and that intimidation and violence were rife in Nyasaland.

All this has been proved as a campaign unequalled for its bias. Not a single incident of violence has taken place in Nyasaland. The control of the crowd when Dr Banda returned to Nyasaland was handed to the Malawi Congress and the police simply directed traffic. Dr Banda has asked his people "not to trouble the European, the Asian, the police or even the stooges"

Dr Banda's release has saved the deterioration to a dangerous level of the situation in Nyasaland. Nationalism today is more deeply implanted in Nyasaland than ever before. The Malawi Congress which claimed 100,000 membership in five months has just handed its leadership to Dr Banda. Mr. Orton Chirwa the only African Barrister in Nyasaland and at one time a detainee himself will act as leader in Dr. Banda's absence.

Whilst Dr. Banda enjoys the free air in the familiar surroundings in London, his colleagues still languish in gaols in Southern Rhodesia. Their release will have to be hastened for it has widespread support in Nyasaland. It is likely that with the revised attitude of the Asians, feelings on this matter could be further strengthened and pressure brought to bear for the release of all those detained from Nyasaland.

Those Detained

Among those detained is Mr. Danduzi K. Chisiza, who in my opinion will assume the post of the Minister of Finance in Free Nyasaland. Educated at Ma-

kerero in Uganda and later deported from Southern Rhodesia he is one who will shape the future of Nyasaland. Mr. Chisiza was working for the Indian Commission at Salisbury at the time of his deportation. Dr. Radhakrishnan the Vice-President of India met Chisiza in an exclusive interview during his visit to the Federation.

Nyasaland is now well on its way to political progress. Dr. Banda will continue constitutional talks in London. Uppermost in his mind will remain the interests of his people who have placed all confidence in him.

The strong and determined will of the people in Nyasaland will triumph over all the present set backs. Nyasaland, is on the brink of freedom and its first Prime Minister will undoubtedly be Dr Hastings Kamuzu Banda.

NASSER ON AFRO-ASIAN SOLIDARITY

(Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI — President Nasser of the United Arab Republic declared during his recent visit to India that Indo-U.A.R. friendship was "the keystone in the building of Afro-Asian solidarity" and said that nations fighting for their independence today looked upon the solidarity and friendship as the main force that would help them achieve their independence.

Col. Nasser was speaking at a civic reception accorded to him by the Madras Corporation. He said "The friendship with the United States, India and the United Arab Republic is the keystone in the building of Afro-Asian solidarity, which we have to strengthen so that all nations of Africa can win their freedom. This would also be the basis for economic and industrial development of all of us."

President Nasser denounced racial discrimination and said "There can be no peace so long as countries are suffering and people are suffering from racial discrimination"

Fasting, Prayers For Rhodesian Detainees

(From Our Own Correspondent)

BULAWAYO — Southern Rhodesia, a country regarded as "trouble free" still has under detention people without trial and others restricted to prescribed areas. Over a year has elapsed and the government seems unconcerned about the feelings of the greater part of the population.

An ever increasing concern is growing amongst the indigenous people and may well serve to break the tranquility and calm observed by the Rhodesian Prime Minister, Sir Edgar Whitehead. The systematic and ordered suppression of the Africans in Southern Rhodesia conceals the inner feelings experienced by the oppressed majority.

In these critical times it is encouraging to take note of the protest meetings being held.

The Civil Rights League of Bulawayo organised a 'Prayer Meeting' based on non sectarian lines "as a mark of sympathy for those persons detained." The League also invited members of the Public to join in a twenty four hour fast. I am made to understand that the top, execu-

tive of the National Democratic Party, Bulawayo Branch, issued a directive to its members to join in the fast.

Christian, Moslem and Hindu prayers were conducted in English. This is certainly a new idea and is perhaps just the beginning of a struggle.

Mr. R. K. Naidoo, the chairman, in his opening speech enunciated the philosophy of fasting and prayer. He said, "We wish to bring a change in the situation by taking suffering on ourselves and not by giving suffering to others."

The Civil Rights League, he claims has from its inception adopted the doctrine of truth and non-violence.

Political circles regard this move by the Civil Rights League as a step in the direction of forming a solidarity group.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Str Johannesburg, 'Phone' 33 1854

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas	37/6 Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)	
GATEWAY OF INDIA 3 Tolas	15/- "
" " " 6 " "	90/- "
OHAMELI 2 " "	18/- "
" " 1 " "	9/- "
SUGANDH RANI 5 " "	33/- "
" " 2 1/2 " "	18/- "
" " 1 " "	8/- "
" " 1/2 " "	4/- "
LATAMANGESHKAR 1/2 " "	4/- "
OHANDAN DHOOP 3/- Box of 16 Sticks.	

CASH WITH ORDER — PRICES FOR DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb (Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

THE PHILOSOPHY OF CIVIL DISOBEDIENCE

(Continued from page 127)

of non-resistance For his Hindu followers, Gandhi coined an equivalent, Satyagraha, a combination of two Sanskrit words, translated as "soul-force" or "the force which is born of truth and love or non-violence."

Thoreau's fight against slavery in the United States, says Gandhi's biographer, Krishna Lal Shridharani, "imbued Gandhi with the faith that it is not the number of the resisters that counts in a Satyagraha, but the purity of the sacrificial suffering," Gandhi declared:

"Wrists are impossible when they are confined to a few recalcitrants. They are troublesome when they have to be executed against many high-souled persons who have done no wrong and who refuse payment to vindicate a principle. They may not attract much notice when isolated individuals resort to this method of protest. But clean examples have a curious method of multiplying themselves. They bear publicity and the sufferers instead of incurring odium receive congratulations. Men like Thoreau brought about the abolition of slavery by their personal examples."

In this statement, Gandhi was echoing Thoreau's words on the power of a small but determined minority. Thereby, as Shridharani commented Thoreau "not only propounded the weapon of civil disobedience which constitutes one important stratagem in Gandhi's Satyagraha, but he also pointed out the potentiality of non-co-operation, which Gandhi enlarged upon afterwards as a means to destroy a corrupt state"

Gandhi remained in South Africa through 1914, carrying on a running battle with government forces led by General Jan Smuts. The campaign was marked by persecution, violence of many descriptions, imprisonments and all the other tools available to a powerful government attempting to suppress an unpopular minority. Gandhi's techniques of non-co-operation, non-resistance, civil disobedience, or Satyagraha, paid off, however, in the end, Prime Minister Smuts and his government granted every important demand of the Indians, including abolition of fingerprint legislation, repeal of the three pound head tax, valida-

tion of Hindu and Moslem marriages, removal of restrictions on the immigration of educated Indians, and a promise to protect the legal rights of the Indian citizens.

The Classic Example

Andrews, another Gandhian biographer, concluded that the South African campaign must stand "not only as the first but as the classic example of the use of non-resistance by organized masses of men for the redress of grievances"

According to Shridharani, Gandhi's interpretation of Civil Disobedience was that:

"Only those who are otherwise willing to obey the law... could have a right to practice civil disobedience against unjust laws. It was quite different from the behaviour of outlaws, for it was to be practiced openly and after ample notice. It was not likely, therefore, to foster a habit of lawbreaking or to create an atmosphere of anarchy. And it was to be resorted to only when all other peaceful means, such as petitions and negotiations and arbitration, had failed to redress the wrong."

Early in 1915, Gandhi returned to India. There, until his death at the hands of a Hindu assassin in 1948, he led the forces that eventually won freedom for India and Pakistan. Again there were rioting, massacres, long prison terms, suppression of civil liberties, and unjust laws with which to contend. Civil disobedience was frequently used during these years and was sharpened by Gandhi into a weapon of remarkable effectiveness. The first steps were agitation, demonstrations, and, if possible, arbitration. If these did not produce result, such economic sanctions were resorted to as strikes, picketing, general strikes, commercial boycott, and sit-down strikes. Another tactic was non-payment of taxes.

(From Books That Changed The World—American Library Association)

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6, 17 jewels, waterproof, shockproof 34/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37/6; 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39/6, 25 jewels 49/6. A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town. No Catalogues

Plea To Women To Help Shape "New India"

MR BISHNURAM MEDHI, Governor of Madras recently pleaded that, the women of India—forming 50 per cent of the country's population—should fully and wholeheartedly participate in the making of the "New India". Women could contribute their share in the nation's progress by taking up social welfare activities and helping in the spread of education among their less fortunate sisters in rural areas, and thereby remove the disparity, which now existed in the educational standards of boys and girls.

Mr. Medhi said that in India women had always enjoyed a high place at home and also in the world of thought and spirituality. A study of their ancient lore would disclose the high intellectual attainments of women in the Upanishad age, who exhibited their penetrating knowledge in philosophical discussions. Every opportunity was apparently given to women in those days to develop their intellect and personality. Many women in different parts of the country had given their creative and courageous leadership to the community in which they lived. There had been women saints, poets, philosophers and seers. Among those who had

contributed to the development of philosophy and culture in Tamil Nad was Avvaiyar.

Mr. Medhi pointed out that the mother in the family was always looked upon with great veneration and respect. Exhortations had been made when students, after their study at feet of their guru left for home, that they should consider their mother, the father, the preceptor and the guest as Gods. Probably because of foreign invasions and other factors, which influenced the daily life of the people, peculiar customs and conventions had crept in and as such, there had been a period of setback in women's status.

SANATANA HINDUISM

(Continued from page 124)

It is true that it has been handed down to us from generations, but so are many evil practices even to this day. I should be ashamed to think that dedication of girls to virtual prostitution was a part of Hinduism. Yet it is practised by Hindus in many parts of India. I consider it positive irreligion to sacrifice goats to Kali and do not consider it a part of Hinduism. Hinduism is a growth of ages. The very name, Hinduism, was given to the religion of the people of Hindustan by foreigners. There was no doubt at one time sacrifice of animals offered in the name of religion. But it is not religion, much less is it Hindu religion. And so also it seems to me, that when cow-protection became an article of faith with our ancestors, those who persisted in eating beef were excommunicated. The civil strife must have been fierce. Social boycott was applied not only to the recalcitrants, but their sins were visited upon their children

also. The practice which had probably its origin in good intentions hardened into usage, and even verses crept into our sacred books giving the practice a permanence wholly undeserved and still less justified. Whether my theory is correct or not, untouchability is repugnant to reason and to the instinct of mercy, pity or love. A religion that establishes the worship of the cow cannot possibly countenance or warrant a cruel and inhuman boycott of human beings. And I should be content to be torn to pieces rather than disown the suppressed classes. Hindus will certainly never deserve freedom nor get it, if they allow their noble religion to be disgraced by the retention of the taint of untouchability. And as I love Hinduism dearer than life itself, the taint has become for me an intolerable burden. Let us not deny God by denying to a fifth of our race the right of association on an equal footing.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

fifty years ago...

April 1910

About sixty passive resisters, who have been so long detained at Delagoa Bay were deported last week to India per S.S. Umhloti—'Indian Opinion', April 23, 1910.

COMMENTING on the above under the heading "Those Deportations" *The Indian Opinion* wrote on April 23, 1910.

Never has a steamer leaving the South African shore for India carried a more precious human cargo than that carried by the *Umhloti* last week. That ship has sailed with some sixty passive resisters unlawfully deported to India from the Transvaal under an administrative order based on the flimsiest evidence and from which there is no appeal to the usual courts of that Colony. Who are the passive resisters? They are most of them men who have been voluntarily registered, and are all domiciled in the Transvaal. Most of them have served their imprisonment as passive resisters. Some of them are lads born in South Africa. Some are domiciled also in Natal, and some have a right to enter Natal or the Cape on the ground of possessing educational qualifications. And many have left families behind. These families, but for the timely assistance from India, would be starv-

ing. They contend that if they do not follow this course any Asiatic may pretend that he has been voluntarily registered and thus "merely go to gaol." There is a double fallacy in this argument. For the man who so pretends, still goes to gaol, and having gone to gaol, he has to give finger impressions which ensure detection of any such pretension. And if an examination of finger impressions should betray the man he would be liable to be committed for perjury in addition to an order for deportation. Moreover, the above argument cannot hold water seeing that such well-known stalwarts like Messrs Chettiar and Quin have also been deported. The policy clearly is to subject passive resisters to a treatment such that they cannot bear it. We shall see what success attends the efforts of the Asiatic Department.

Death Of Mrs. Mehta

THE death has occurred after a short illness, following an operation, of Mr. Taragour Chimanlal Mehta, wife of Mr. Chimanlal Mehta, of Durban, and the youngest daughter of Prabhashankar Popatbhui Seth, of Morvi, Kathiawad.

The late Mrs Mehta was 42 years old. She leaves behind three daughters and one son. She was of a kind disposition and was loved and respected by all those who came into contact with her.

S.H. GRAIN BAGS

Call your Second Hand Grain Bags—Sugar Pockets—Orange and Potato Pockets for Top Cash Price to:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Cheque will be posted on Bags Arrival.

RECORDS NOW CHEAPER

ORDER NOW AT REDUCED RATES

AMAR DEEP 7/6 Each KALAYANA PARISU
QAIDI "911" (Plus 3d Tax. BAAP BETE

HINDI: Kanhaiya, Minister, Anari, Madhumati, Do Behen, Flying Rancee, Doctor "Z", Do Ustad QUWALI: Ismail Azad, Yusuf, Azad, Talat Mahmood. TAMIL: Pathi Bakhti, Anbu Engay

Make your selection of any single records from any sets, MAIL ORDER MUST ACCOMPANY 4/- DEPOSIT
—CASH ON DELIVERY—

DURBAN WELCOME DISTRIBUTORS,

Specialists in Tamil, Telugu, Guwali & Hindi Records
2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

Cable & Tel Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " " " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SIMPLE STORIES TO UNDERSTAND

RELIGIOUS BOOKS FOR ALL INDIAN SCHOOLS

NOW FOR SALE

The Ramayana for Boys and Girls	2/-, 3/6, 8/6 12/6		
Bhagavadgitas	3/6, 9/6, 14/-, 18/6		
Upanishads	5/6, 16/-, 30/-		
Great Saints of India		3	6
Great Men of India		3	6
Chandrasah		2	0
Story Babu		3	6
Story Jawaharlal Nehru		3	6
Message of Krishna		6	9
Teachings of Shri Ramkrishna		18	6
Sayings of Ramkrishna		14	6
Modern India		1	6
Religion of Home		3	6
Short stories of great personality—			
	Fine mixture	3	6
How to Win Friends and Influence People		3	6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

ટોરોન્ટો સ્ટારના અખરપત્રી

(મી. નોરમન ફીલીપ્સ)

[ટોરોન્ટો સ્ટારના પરદેશ માટેના અખરપત્રી મી. નોરમન ફીલીપ્સ જેઓ કેન્ડાનામાંથી છુટ્યા, તેમનો અહેવાલ નીચે જુઓ છે.]

લંડન
દક્ષિણ આફ્રિકામાં મારા ત્રણ અઠવાડિયા દરમિયાન, જે વસ્તુઓ હું કરી નહિ જૂલીય. જોરલાન્ડામાં મારા ઉપર પથ્થરો ફેંકવામાં આવ્યો, અને ડરબનમાં મને જેલમાં ધોલવામાં આવ્યો. જોરલાન્ડાના સોસાઈએને મારા મોટર ઉપર ધસારો કરવા બદલ હું જાપા આપી ચકું છું. આ એક દિલ્લગીરિ હતી, જેની સમગ્રતા સીધી અને સાદી છે. એ એક પિત-જવાબ દાર પ્રભ, આજણી બની જે વસ્તુ તેમને નીચે કચડતી હતી તેના ઉપર બદલો લેવા પાત કરતી હતી.

અરકાર કે પોલીસ-ને મને ૭૬ કલાક અને ૨૦ મીનીટ સુધી અટકાવવામાં રાખી એમ સમજતી હતી કે તે કોઈ વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરતી હતી, તે

મને આશ્ચર્યજનક લાગ્યું. ક્ષ યુના માટે મને સળ મળતી હતી! બીજા પરદેશી અખર પત્રીઓ અથવા તો તેના જેવા બીજાને ચેતવણી આપવા માટે યુ અને દાખલા રૂપ બનાવતા હતા!

પોલીસ

પોલીસ વિષે મને અખર નથી. મને જે અખર છે, અને જેનો અહેવાલ આપી ચકું તે એ છે કે કેનેડાની પ્રભ અને તેની સરકાર ઉપરની અસર. માઈં છાપુ કે હું એમ નહિ કહીએ કે અમે વડા પ્રધાન બેન ડીશીનએકર ના રાજવહીવટના ટેકેદાર છીએ જેમ ધણા દક્ષિણ આફ્રિકાના છાપા એ નેશનાલીસ્ટ સરકારના વિરોધીઓ છે તેમ અમારૂં છાપુ ટોરોન્ટો સ્ટાર, કેનેડાની કન્સર વે ટી વ સરકારની વિરોધી છે.

હું પકડાયો ત્યારે યુ યુ? કેનેડાની સરકાર, કેનેડાની ટ્રેનિક છાપાઓની સમિતિ અને કેનેડાની પ્રેસ મારા છુટકારા માટે પ્રયત્ન કરવા લાગી.

કારણ: નામરિક સ્વતંત્રતા અને સાથે પ્રેસની સ્વતંત્રતા વગેરે ચઢી હતી.

મારા છુટકારા માટેના પ્રયત્નોને લઈ હું કેનેડાવાસી કહેવડાવવા માટે અર્થ લઈશ, અને તે પછુ આસ કરીને કેનેડાવાસી અખર પત્રી તરીકે! દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ ઉપર જે હું કંઈ ટીકા કરું તે તે આ છે: યુનીયનમાં મારા ત્રણ અઠવાડિયા દરમિયાન મેં જેણે કે નામરિક સ્વતંત્રતા અને પ્રેસની સ્વતંત્રતા ઢિનવાઈ હતી. અને તે માટે કોઈ પછુ જાતનો ઉદ્ધારોઈ થયો નહિ.

મને કુબરી છુટે છે

કાપડો અને સાતિના નામે સરકાર ટોરી એક લખવા સકિતમાન હતી

એક સાંજે હું પોલીસ સાથે જખડી મારા હોરેલે આવ્યો. તે અમલદારે મને ઉદ્ધતાઈથી કહ્યું કે અમુક વૃદ્ધ બાન્ડુ જે ટ્રીજન ટ્રાસલ (આઈ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કહેવાય છે) મા સાક્ષી છે તેને જેલના વોડરે ધા ક્યો નથી અને તે, તે દિવસે કોર્ટમાં હાજર પછુ ન હતો.

મારો એક સાથી, 'લડન ન્યુઝ કોનીકલ'ના સ્ટીફન બારબરે કહ્યું કે અજણતામાં આ ખરી હકીકત તેનાથી અપાઈ હતી. આ વૃદ્ધ બાન્ડુ તે દિવસે કોર્ટમાં હાજર હતા અને તેમણા વકીલે ફરીવાર પછુ કરી હતી કે પોતાના અસીતને ધા કરવામાં આવ્યો છે.

આનું પરિણામ એ આખું કે મારા સાથીને પ્રેસ કોન્ટ્રોલમાંથી ટાળવામાં આવ્યો.

આ ઉપર વાત કરતા મે મારા એક દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી મિત્રને કહ્યું કે કેનેડાની અંદર અમે પોલીસને જનતાનો નોકર અને રખેવાળ સમજીએ છીએ.

સ્વાતંત્ર્ય અથ દારથે—

મારા દક્ષિણ આફ્રિકા વાસી મિત્રે મને કહ્યું, કે હુંડા પડો અને તમે ક્યા છે તે માદ રાખો.

તેણે કહ્યું, "આવી વસ્તુઓ અમે પછુથી વાર નોઈ છે, જેથી અમે એવા ચેપી રોમથી ટેવાઈ ગયા છે.

તમે જે માઈં માનું તો હું દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોને તેમની પરિસ્થિતિ કેવી રીતે સજાળવું તે કહેવા અમે નહતો. હું દક્ત કેનેડાના વાયકો માટે પનાવોના અહેવાલ આપવા માટે અમે હતો આની જરૂર છે કારણ કે બન્ને દેશો ડોમનવેલ્થની અંદર અને યુનાઈટેડ નેશન્સના સભ્યો છે.

કેદ ખાનાના ઝોરકામાં બેઠા બેઠા—

જેલમાં અમે તે પહેલા એક લેટીન કહેવત માદ આવી. કેદખાનાની ઝોરકા મા કોઈક વખત બેસીને તરંગે ચઢો કે તમારા પક્ષમાં કોઈ છે કે નહિ,

★
પોતે યુ બોલે છે તેના બાન વિના જે કોઈ ક્યુ જ બેલે નહિ તો આ ધરતી ઉપર એક બખાનક સાતિનું અવતરણ થાય.
—સર એલન હરબર્ટ.
★

અથવા તો તમારા શરીરનું અચિત્ત બૂનાઈ અથુ હોય અને અચાનક કોઈ તમને પાદ કરે અથવા વચંત અતુર્માં સાદસુદ કરતાં તમે મળી આવો.— આણુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં બની શકે છે

મને ડરબન એક ચીટ્ટી સાથે મોકલવામાં આવ્યો અને લખ્યુ હતું "નોરમન ફીલીપ્સના યરીરનો સ્વીકારો અને એમરજન્સી રેગ્યુલેશન્સના કાપડા હેઠળ પ્રધાન ચાહે ત્યા સુધી અટકાવટ મા રાખો—અથવા તો એવા રાખોમાં એવુ કંઈક હતું

જે કેનેડીયન હાપ-કમીસનર આમાં દખલ નહિ રેતે તો દક્ષિણ આફ્રિકા ના પ્રધાનના હરતે મારી થી સિયતિ થતે તેની કલ્પના કરતા કરતા મને ધુબરી આવે છે

ખીજ એક માખત ઉપર જે માર કાપ્ નથી તે જણાવવાની રળ લઈ છુ અને તે આ છે—યુનીયનમાં મારા ત્રણ અઠવાડિયા દરમિયાન મારો એક દીવસ એવો અથો નથી જેમાં મેં માનવતાને લાજન લાગે એવુ કંઈને કંઈ જેણુ ન હોય. આવા બનાવોથી માઈં મન વિરામથી બરપુર બન્યુ છે. આવા બનાવો માનવતાના મોખાનો સામનો છે જેની માન્યતા સાથે હું ઉછર્યો છુ, આ વિષે મારા બીજા લેખો જે છાપી ચકાય એમ નથી

મહિમા અથ અનુબ્ધ

મનુષ્ય બ્યારે પ્રકૃતિથી માલ અને આતરિક બન્ને પ્રકારની પ્રકૃતિથી ઉપર જવાનો પ્રયત્ન કરે છે—ત્યાં સુધી મનુષ્ય કહેવાય છે. માલ પ્રકૃતિને વચ કરવુ એ સાદ છે, પરંતુ એનાથી પછુ વધારે એક વસ્તુ છે, આતરિક પ્રકૃતિ પર વિલ્ય મેળવવો તે. પૃથ્વી અને આકાશના તારા જે નિપમેથી ચાલે છે એને જણવું એ ઓરવની વસ્તુ તો છે, પરંતુ એનામાં હબર-મણી મોટી વાત છે; એ નિપમેને જણવું તે જેમાં મનુષ્યની વાસનાઓ, ભાવનાઓ, અને કામનાઓ બધાયેલી છે. મનુષ્ય સમસ્ત પ્રાણીઓમાં એબ્દ છે, મનુષ્યથી એબ્દ કોઈ નથી દેવતા-એને પછુ મોક્ષ સાધન માટે મનુષ્ય રૂપે જ અવતરવુ પડે છે. પુણ્ય તે તો મનુષ્ય જ મેળવી શકે છે, દેવતા નહીં.
—સ્વામી વિવેકાનંદ.

શ્રી નહેરૂ અને ચાઉ એન લાઈ

મંગળવાર: આને બ્યારે ચાઉ એન લાઈ દિલ્હી આવ્યા સારે દોઈ મહાસભાવાદીઓ દલિલ કરવા તખ્તાર થયા. આને પરિણામે સોને અટકાવટ માં લીધા. શ્રી નહેરૂ એ કહ્યું, "ચીન ના પમલાથી ભારતની પ્રભ ખજબળી છી છે. એનો નિવેડો આવે એવું કખ્ખું છુ." ચાઉ એના "ભારત અને ચીન વચ્ચેની કોઈપછુ વસ્તુને નિવેડો કાઢી નહિ ચકાય અવુ બને એમ નથી. સાતિથી બેસી એનો નિવેડો લાવવા માટે હું આવ્યો છુ અને તે માટેના પ્રયત્નો અરજ થયે એવી મારી આસા છે."

વાટાવાટ છુપવારે ચર થયે. તે 'દરમિયાન ચાઉ એન લાઈ મહેમાન તરીકે રહેલે. અને મહેમાન તરીકેનો વતીવ પછુ બોમવલે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૨ એપ્રિલ, ૧૯૬૦.

ભીખુની પારખ

વિશ્વના પર્યાટન માટે નિકળેલા ભીખુ ચમનલાલે આ દેશની હિંદી જનતાની કિંમત આકી હતી, તે અમારા છાપાના ઉલ્લા અકમા આબુ હતું. ભીખુનું કહેવું એવું છે કે આપણી પ્રવૃત્તિ ત્રણ કમળેરી છે તે આ પ્રમાણે છે. (૧) હિંમતથી સંભળેનો સામનો કરવાની અશક્તિ. (૨) વિનયની ઉત્સાહનો અભાવ. (૩) મહેનત કરવાની નાખુશી; કેવળ કેળવણી વગરના મહેનતું છે.

ભીખુ જેવા જાણીતી વ્યક્તિ તરફથી આવે ઉલ્લેખ યાચ ત્યારે ખીલ જે આપણી ગણતરી કરે તેને એ મદદકર્તા યદ પડે છે આજના ગભીર ઠેમી દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણી તરફ એ લોકોએ કૃપા અને ખાસ વિચારણાની દ્રષ્ટિએ એવું ભેધએ.

આ ત્રણે બાબતે અચાને લાયક છે, પરંતુ અમે ખાસ કરીને ત્રીજી બાબત લઈએ છીએ, કારણ કે ચોડા વખત ઉપર મીનીસ્ટર ઓફ ધી ઇન્ડીયીયર તરફથી પાલોનેન્ટમાં હિંદીઓ શારિરીક કાર્ય કરવા માંગતા નથી એવો પ્રહાર થયો હતો. ભીખુના આ અહેવાલના મત સાથે અમે સંમત થતાં નથી. અમે સંતોષાયા છીએ કે હિંદીઓ આ દેશમાં મહેનતું છે, અને કપટના વખને પણ મહેનતું રહ્યાં છે. જ્યારે ભીખુ કહે છે કે બહુલાં કોમળ છે અને મહેનત કરવા માંગતા નથી, ત્યારે તેઓ ભારતના ભારતવાસીઓ જે બહુને મોટા થવા માગે છે તેની સાથે આ સવાલ ગુચવી મારે છે. આ ભારતનો સુખ્ય પ્રશ્ન હશે પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓને આ પ્રશ્ન અડનો નથી

બહુલાં હોય યા અભણ, વેપારમાં હોય યા નોકરીમાં, આ દેશના હિંદીઓ યુગ મહેનત કરે છે. જે બહુલાં હોય તો આગળ જવાની તમજ રાખે છે, અને જે અભણ હોય તો મહેનત કર્યે વલય છે, અને જે વેપારમાં યા નોકરીમાં હોય તો વધુ ઉંચે જવા પ્રવૃત્ત કરે છે પોતાની પ્રાપ્તિથી તે સતોષાતો નથી અને મહેનતથી શરમાતો નથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં હિંદીઓને શારિરીક મજૂરી તરફ અણગમો નથી. આથી જ નવાઈની વાત એ છે કે તેઓને કુશળ કારીગીરી અને વેપારથી દુર રાખવાના કાયદાને ગોરાઓને આશ્રય છે. આ દેશમાં તેઓની પ્રાપ્તિના ઇતિહાસ કરતા તેની કામ કરવાની તત્પરતા અને મહેનત વધુ “સંગીન” પુરાવો છે. આ નમ્ર કરારી મજૂરો કરકસરથી અને મહેનતથી ઉપર આવી છે જે વેપારીઓ આને મોટાં ધરવાળા બન્યા છે. તેઓ ગભીર મનોગોમાશી ધીમે ધીમે એ હુદે પહોંચ્યા છે. તેઓ, તેમની સ્ત્રીઓ અને બાળકોએ યુગ મહેનતથી એ ઉણું કયું.

આ મહેનત કરવાની તત્પરતાને લઈને જ આ દેશની ગોરી મરકાર હિંદીઓને તિરસ્કારે છે. આ હિંદીઓને વેરાન જમીન આપો અને તેમાં તે પાક ઉભું કર્યે, તેમને ફેરીયાનું લાઈસન્સ અપાવો અને વખત જતા તે વેપારી બનશે. આ સખત મહેનતનું પરીણામ છે. આથી જ સરકાર તેને નીચે કચડવા માગે છે. આ કાર્ય કરવાની તત્પરતાએ એક એવી ઉધી જાલની જનતા ઉત્પન્ન કરી છે કે જે ઇંચુ સુધી કળા અને માનવતા તરફ ફેરી નથી. આ એક મોટી કમળેરી આ દેશની જનતામાં છે. જે ભીખુ આ તરફ કંઈક એ માટેનો પ્રયત્ન કરે તો માનવનું કલ્યાણ કયું કહેવાય.

બહેનોને

રવિશંકર મહારાજ

આ જમાનો એવો આવ્યો છે કે આને દેશમાં જે પ્રવૃત્તિઓ ચાલી રહી છે તેમાં આપણે પાછળ ઊંચે કારણ બહેનોનો સાથ નથી.

કોઈ યાંત્રો હોય, ઉપતો હોય તેની આમળ વહેલા પ્રભાતે પરમાતિયુ ગાઇ એ તો પેલાને ઠેવા લાગીએ? મનમાં ન ગયાય? આમ ઉત્તમ ચીજોને પણ આને આપણે ખરાબ કરી શકીએ એમ ન થાય તે માટે આપણે ૨૧ પાડવી પડશે પુર્યો તો પાડે પણ બહેનોએ તો ખાસ પાડવી પડશે, કારણ તેમને બાળકોની જવાબદારી આપી છે. એકલા ઊંકરા ઉછેરવાથી નહીં પણ દેશમાં ખપ આવે એવા બનાવવાં પડશે. બહેનોને માથે બાળકોને ધરવાની મોટી જવાબદારી સીપીને બજવાને તો આ બગીચો વાગ્યો છે, ફુનીયા રચીને માટે તો તે વનમાળી કહેવાય છે. તે કહે છે કે આ કૂસોને સુંદર ખીનેલા બનાવો!

મહાન બાબવા જેમ ઇટા ભેધએ છે તેવી ૪૦ ફોટા ઇટા આપણે છીએ, પણ તેને સાબવા કોઈ ચીકાસવાળો પદાર્થ નથી. આપણે બધા છુટા છુટા છીએ સ્વતંત્રતા મળી પણ સુખ-શાંતિ ના મળી, શરીરની યુદ્ધ, આત્માની યુદ્ધ, બળની યુદ્ધ આને એકી થતી જાય છે બધામાં બળ તો છે પણ નોખુ નોખુ. તે ભેથું નથી થતું. એ ભેથું કરવાનું કામ બહેનોએ કરવાનું છે.

પાંચ-છ વર્ષ પરની વાત ઘોળકા માં યુનિશ્રી સતનાવજીનો એક મહિના નો સિબિર આબતો હતો ત્યાં એડ જાતિના એક જખત, છેલ્લે વિરસે એવે ત્રીસ જણને યુગ ત્રેમથી જમાડયા એની સ્ત્રીના પમ બહુ જ પાતળા હોવાથી ચાલી શકતી ન હતી, પણ યુગ પરિત્ર અને હોશિયાર. જમ્યા પછી ખસતી ખસતી બધુ કામ કરવા લાગી મેં પુછ્યું, “બહેન પમ નથી?”

“પુછી જુઓ એમને કુઃખ દેતી હોઈ તો! અડધો મણ ઇંચું છુ, રાઈ છુ, વાજણ વજનું છુ, લીપુ છું.” અને પછી લીધું ગોડું કરી કહે, “એકહુ પાણી એમને લાવજુ પડે છે.”

ત્યારે પેલા કહે, “પુછી જુએ એને મેં કુ ખ લીધું હોય તો મહારાજ, ઘોડામાદીમાં, ટ્રેનમાં અને ડોળા કરીને પાસીતાબાતી પણ પાત્રા કરાવી છે.”

મે પુછ્યું, “તું પરપ્પો ત્યારે જાણતો હતો?”

પેલા કહે, “જાણતો હતો. પણ એની ચાકરી પછી કોણ કરે? એટલે હું પરપ્પો.”

કેટલો ત્યામ! આ દિક્ષણ કયું? ત્રેમથી જ બને જીવતા. લગ્નની કોઠા-તરીઓ મળે ત્યારે આશીર્વાદ મોકલું છુ સુખી કરવા પરણ્યો, સુખી થવા માટે નહીં, આપવાનું હશે તો ખૂટશે જ નહીં, લેવાનું હશે તો જ ખુટશે. બનને જાણ્યું આવશે તો નહીં સ્વમં જ આવશે

બહેનો, તમારા પર હાંફુસ્તાન જીવવાનો છે. વિનોબાજીને માનું નામ આવે કે જગજગિમા આવી જાય છે માધીજીએ પણ માનાં મતોના પરાક્રમે લખ્યા છે. ત્યારે માતા જ ઊંકરાને ધરે છે.

માને છોડીએ વધુ વહાણી હોય છે, છોડીએ પરણે ત્યારે સાસરવાસો કરે છે. ધરેણાં, લુમડાં ને વાપ ન જાણે એમ સંધરી રાખેલા રોડમાં રૂપિયાં પણ આપે પણ એનું નામ સાસર વાસો નહીં. સાસરીમાં વાસ કરે એવા કુણો આપો તેનું નામ સાસર-વાસો. કુંડળમાં એમણી જામ, કુખમાં જેમ ખાંડ એમણે તેમ, પછી કુખ મા જેમ ખાંડ એમણે તેમ પછી કુખ જ હોખાય, પણ સ્વાદ તો ખાંડનો જ આવે, તેવી રીતે જે ધરમાં દોકરી એમણી અઈ, બાલે ના હોખાય, તેના મય બધાં જ યદ જાય, તે જ માતો સાસરવાસો સાચો કહેવાય.

આને શાંતીને બલે સુખ મેળવવા ની આશા રાખતા આપણે યદ અયા છીએ. બહાર અસુખ હોય પણ અહીં શાંતિ હોય તો ચાલે, પણ બહાર સુખ હોય અને અહીં શાંતિ ના હોય તો? પેલા ટાંકિયા તાવ જેવી વાત. અને તેટલા ગોડાં એડીએ પણ ભ્યાં સુધી અંદરની અરમી ના, મળે ત્યાં સુધી ટાંક જાય નહીં. તેવી રીતે અહીંથી ત્રેરણા, શાંતિ ના મળે ત્યાં સુધી સુખ કમથી મળે!

પહેલાના વખતમાં પુરખ પેલા કરે ને બહેનોને ત્રેવડ કરે. જેના કાંઈમાં કામ કરવાની સક્તિ હોય તે જ ત્રેવડ કરી શકે, આને તો મહેનત કરાવનાર ખાનદાન કહેવાય અને મહેનત કરનાર સામાન્ય. મજૂરી અને પેસો, જેમાં મજૂરી સહેલી છે! પણ તોય આપણે પેસા પાછળ દોડીએ છીએ! શ્રમની પ્રતિષ્ઠા વખતી જરી તેમ તેમ જરિયાતો ઘટતી જાય, કુઃખ ઘટતાં જાય. આને તો જે ખાંડું હોય તેના પકવો રૂપિયા જ! અને રૂપિયાંથી

(અનુષ્ઠાન માટે જુઓ પાનું ૧૨૬)

અમારી પ્રવાસ ડાયરી

સી. ભાનુ અને લીલા દેરાશ

[હવે ત્રીજો]

બુલવાયેમાં થયેલું સુશીલાબેન ગાંધીનું સ્વાગત

તા. ૧૫-૩-૬૦ના રોજ લગભગ ૩૩ વાગે ગાંધીજીની નીકળી રસ્તે આડીઅવળી જીવનની અનુભવેલી વાતો કરતા કરતા બુલવાયે આવી પહોંચ્યા. આ શ્રી કે આર વશીને સા ઉત્તમી હતા. શ્રીમતી જાનુબહેન વશીના ભાવભીના આવકારથી આનંદીત થયા. જાનુ પડી મધ દોવાથી તે દિવસે તે કાંઈ કામ થયું નહિ બીજા દિવસથી ઉપરાણાની ચર્ચાત કરી જેમા ધારેલી સજ્જતા મળી નહિ પરંતુ તેક નીચળતા પણ ન હતી એટલે અમારું કામ આમજ યાજ્ય અનેક વ્યક્તિએ તરફથી કડવામીઠા અનુભવેા જીવનમા ઉતારવાના મળ્યા પ્રત્યેક કુકાનોઆ પુ સુશીલાબહેને તેમજ શ્રી બીખાભાઈ એ અમારો રોહોશીયા આવવાનો હેતુ સમજાવેા હતા તેઓએ કહ્યું કે, અમે ધણા વર્ષે આપ સાને મળવા નીકળ્યા છીએ. સાથે સાથે ઓપીનિયન ના નવા માદકો તેમજ અરેલું લખાવવા ઉપરાવવા અને શીનીકસમા એક પ્રાર્થના બેઠક, કાષ્ટ સ્કુલ, મોડર્ન અને માધી યુનીવર્સિટી બાધવા માગીએ છીએ તેનું કંડ કરવા આભ્યા છીએ. આમ કરવાથી ભવિષ્યમા કદાચ ડાપુ બધ કરવાનો વખત આવે તો પણ પુ બાપુની માદ અમર રહે.

ન્યાસાસેન્ડ આવવા તે ભાઇએ આમદ પુર્વકે આમત્રણ આપ્યું હતું. બાદ અમે અમારા કામે આગળ વધ્યા હતા.

સાને છ વાગે બોટસ કલપ તરફથી સુશીલાબહેનના માનમા મીડીઅ બોલા વવામા આવી હતી જેમા પ્રમુખ શ્રી. ધીરજલાલ ખં દેસાઇએ સુશીલા બહેનની ઓળખ આપતા કહ્યું હતું કે શ્રી મણીલાલ માધીના સ્વમવાસ પછી પણ પતિ અને સસરાના નામ પાછળ એક આર્વનારીને શોભે જેવી ધીરજ અને હીમ્મતથી અનેક સુશીલોતોનો સામનો કરી આને પણ 'ઇન્ડિયન ઓપીનિયન' ચાલુ રાખ્યું છે તે બદલ એમને ધન્યવાદ ઘટે છે. સભામા એક યુરોપીયન ભાષ પચુ હતા તેમની માંધી-કુટુંબ વીશે કંઈક જાણવાની ઇચ્છા હતી એટલે સૌ પ્રથમ શ્રી ધીરજભાઈએ સુશીલાબહેનની ઓળખ અંગ્રેજીમા આપી હતી ત્યાર બાદ સુશીલાબહેને ગુજરાતીમા પ્રવચન કર્યું હતું જે પાછળથી મી બીકલીને અંગ્રેજી મા સમજાવવામા આવ્યું હતું. સુશીલા બહેને કહ્યું હતું ૧૯૦૪મા પુ બાપુજી એ ડરબનમા શીનીકસ નામે કામું છે. ત્યાં લગભગ સોએકર જેટલી જમીન લીધી હતી તે સા ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' છાપાની સ્થાપના કરી હતી, અને સભામદની લગત માટે તપ આચર્યું હતું 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' સ્થપાયું સારથી તે આજ સુધી કેટલીક સુશીલોતો માંથી તે પસાર થયુ હતું ને થઇ રહ્યું છે, ખાસ કરીને આર્થિક સ્થીતીથી. પુ. બાપુ હતા સારે તો કેટલીક વખત દેશથી પણ મદદ મોકલી હતી પુ. બાપુનાં સ્વહરયે સ્થપાયેલું ગ્રેસ અને છાપાના મશીનો તેમજ સચરચીલું હજી પણ છે પરંતુ હવે તો તે તદ્દન જીવુ થઇ ગયુ છે. શીનીકસ સંસ્થા બાપુજી દેશ ગયા બારે જાહેર જનતાને બેટ ધરી ગયા હતા એ સંસ્થાની દેખરેખ માટે ટ્રસ્ટીઓની નિમણુક કરી હતી હાલના ટ્રસ્ટીઓમા હુ અને શ્રી બીખાભાઈ મારતર અને બીજા ત્રણ માર ભાઈએ છીએ, શીનીકસ સંસ્થાનું જે સચાલન કરે તેને માટે બાપુ તરફથી સખત કાવદા એા ઘડવામા આભ્યા હતા આજની પ્રળને છાપામા સિને સ્ટારોના જીવન ચરિત્ર અથવા મડરે સ્ટોરીઝ જેમ્મ છે જે અમે બાપુના સિદ્ધાંત વિરુદ્ધ જઈ આપી ચકતા નથી એટલે છાપામા કંઈ આવતું નથી એમ મોઠા

સાને વાણુપાણી કરી અમે બુલવાયેા ના મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતિ રક્ષમણીબહેન પારેખ તથા સેક્રેટરી શ્રીમતી ઉર્મીલાબહેન વમોને મળવા ગયા હતા. બીજે દિવસે સવારે નારતાપાણી કરી ફરી ઉપરાણાની ચર્ચાત કરીએ તે પહેલા ન્યાસાસેન્ડ ના એક ભાઈ સુશીલાબહેનને મળવા આભ્યા હતા તેમની સાથે પુ સુશીલા બહેને સામાજિક તેમજ પોલીટીકસની વાતો કરી હતી જેમા અમે અર્થિ યા માટે આભ્યા છીએ તે વીશે અમે ઉપર જણાવી ગયા તેમ વિચતવાર કહ્યું હતું, પછી સુશીલાબહેને ભાઈએને કહ્યું હતું કે સમસ્થ આફ્રિકામા મેં જોયુ કે દરેક દિલોભાઈ જડેનો પૈસા પાછળજ દોડ મૂકી રહ્યા છે. આપણે અર્થિ આફ્રિકા દેશમા કમાઇએ છીએ પરંતુ એ દેશને અથવા દેશની પ્રળને વફાદાર રહેતા નથી આપણે જે દેશમા રહીએ છીએ તે દેશ અને તેની પ્રળને વફાદાર રહેવુ એમ્મએ એ આપણી ફરજ છે. દિવસે દિવસે જમોનો બદલાતો નવ ડે પરંતુ આપણામાથી જાતી બેદબાવ ઓછા થતા નથી. આવી જાતની ધણી વાતો થઇ. અમારા કંડ માટે

માને છે. વળી છાપામાં પુ બાપુના કાવદા પ્રમાણે સીમરેટ, તમાકુ, દારૂ વિગેરેની જાહેરાત પણ છપાય નહિ લોઠો લખાવેમ પુરું થતા મોઠલતા નથી એટલે છાપુ ચલાવવામા આર્થિક રીતે મને ધણીજ ગુજબજો રહ્યા કરે છે

માર પછી ઓપીનિયન માટે નાની નાની વાતો, લેખો તથા ન્યુઝ મોકલવા ગોઠવણ કરવા જણાવ્યું હતું અને યુવાનોને વિનંતી કરી હતી કે જે દેશમાં રહો છો તે દેશને અને સાની પ્રળને વફાદાર રહેતા શીખવુ જોઇએ. હું પોતે શીનીકસમાં મહિને બે મહિને સોસાયલ મીડીઅ રાખુ છુ જેમાં આફ્રિકન, યુરોપીયન અને દિલોબહેનો તથા બાળકો ભેમા થાય છે ટીપાટી અને સાથે સાથે વાતોલાપ. આડંનમાં બાળકો સાથે રમતમમત કરી છુટા પડીએ છીએ આમ જો આપણે બધા જ મીકસ થતા હોઇએ તો આફ્રિકનો નો ગ્રેમ અને આપણા તરફનો એમનો આદર જરૂર સંપાદન કરી ચકીએ. આમતો હું બહુ બહુલી નથી પરંતુ પુ બાપુના આર્શીવાદથી નસીબ જોગે આવી પડેલી આદત ઉપાડું છુ. આપ સૌ ભાઈએનો વધુ વખત ન ખયાડતા તમારો સાનો આભાર માની રજા લવુ છુ. જે તમારે ભાઈએએ કંઈ પુછવું હોય તો પૂછી ચકો છો એટલે ભાઈ શ્રી રમણભાઈ નાયક કે

જેઓએ લોટસ કલપ માટે પોતાના ધરનો એક ઝમ વીના રૂબે વાપરવા આભ્યા હતા તેમણે પૂછ્યું હતું કે શીનીકસ સંસ્થા પુ બાપુજીની પોતાની ખરીદેલી છે કે ખીલતી! ત્યારે સુશીલાબહેને વિમતે તેમને સમજાવ્યું હતું કે શીનીકસ સંસ્થા બાપુજીની આપ કમાયથી લીધેલી છે. અને પુ. બાપુજીના સિદ્ધાંત પ્રમાણેજ ચાલે છે. છાપા સીવાય ત્યા પ્ર. કરવુરખા મેમોરીયલ નામે એક પ્રાયમરી સ્કુલ પણ ચાલી રહી છે, ત્યાર બાદ બીજા પણ બે ત્રણ સવાલ પૂછાયા હતા જેના સુશીલાબહેને વિગતે જવાબ આપ્યા હતા પછી લોટસ કલપના ભાઈએનો વિદાય લીધી.

(અધુરું)

—ટાંખાનીકામા લેઇક ગ્રોવીન્સના શીન્પામા ડીરટ્ટીકટના મામમા એક માનવબક્ષી સીંદ છેલા કેટલાક મહિના થી માણસેનો શીકાર કરી બધે હાહા-કાર અને બયની લામણી ફેલાવી રહ્યો હતો. એ માનવબક્ષી સિંદને નીન્ડો મામ નજીક એક છોકરાને મારી નાખી ઉભણી કરતો હતો ત્યા તેને બે ગોધમ રહાજે દારૂ કચો છે

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

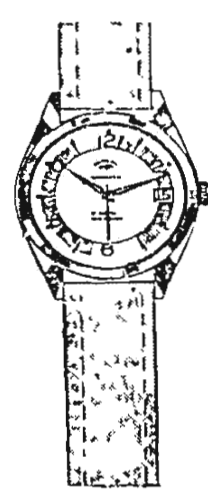
સ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોટરી
- લેડો
- રૂસર

વિગેરે દરેકે જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

હિંદના સમાચારો

તા. ૧૯-૪-૧૯૬૦.

અનાજની જંગી વખારો

ભારતમાં અનાજની અછત રહે છે. તેનો લાભ અવાર નવાર નફાખોરો ભાવે વધારી અવાર નવાર પ્રભુનું શોષણ કરતા રહે છે. આથી ભારત સરકારે અમેરીકાની મદદ વડે ૨૫ થી ૩૦ લાખ ટન અનાજનો જંગી સંત્રહ અનામત રાખવાનું વિચાર્યું છે. આ અનાજમાં ચોટા પ્રમાણમાં ધર્ષ હશે. ચોટા ચોખા હશે. આ સંત્રહ માટે દેશમાં જુદા જુદા રથોએ ચોટી વખારો બાંધવાનો કાર્યક્રમ અમલમાં આવી રહ્યો છે તે હેઠળ સિમેન્ટ ડ્રીફ્ટના જંગી ડેહારો ઉભા કરાઈ રહ્યા છે. તેમાં સડી ન જાય તે માટે ખાસ વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. આ સીમેન્ટ સીસોમાં હલેવેટરોથી અનાજ ભરવાની યાંત્રિક વ્યવસ્થા કરાઈ છે. આવી એક જંગી વખાર કલકત્તા દિલ્હી નજીક હાપુરમાં બંધાઈ છે તેમાં ૧૦ હજાર ટન અનાજ સંત્રહી શકાશે. જેવી જ જંગી વખારો કલકત્તા દિલ્હી નજીક યુસામાં અને મુંબઈમાં યોરીવલી આજળ બંધાઈ રહી છે તે ઉપરાંત સેન્ટ્રલ ટ્રેક્ટર મેંચાના નકામાં પડેલાં ૩૦૦૦૦ ટનની મંત્રદ ઘડિત વાળા કેટલાક ગોડાઉનો નો પણ તેને માટે ઉપયોગ કરાશે.

ગૃહશાનમાં પ્રયોગ શાળા

સમગ્ર ગૃહશાનને ઉપયોગી યનાર એક પ્રયોગશાળા ૧૬ લાખના ખર્ચે વડોદરામાં બંધાઈ રહી છે. તેમાં જરૂરી સાધનો ઉમેરતા અરચનો આંકડો ૩૩ લાખ પર જશે. ચારથી પાંચ હજાર નેટલી દવાઓ અને ખાદ્ય પદાર્થોના નમુનાઓ આ પ્રયોગશાળામાં તપાસી શકાશે નવી

પ્રયોગશાળાનાં ૫૦ નેટલાં ડેમોસ્ટ્રો, ૧૨ નેટલાં નિષ્ક્રાંતો અને બીજા અધિકારીઓ વગેરે મળી ૧૩૦ માણસો કામ કરશે.

સોનાની દાણુઓ

ભારતમાં સોનાના ભાવો બીજા દેશોની સરખામણીમાં ઘણા ઉંચા હોવાને કારણે સોનાની દાણુઓની ચોટા પ્રમાણમાં ધર્ષ રહી છે. લોક-સભામાં ભારતના નાણાં ખાતાના પ્રધાન શ્રી મેરારજી દેસાઈએ દાણુઓની અંગેના રજુ કરેલા આંકડા ચોક્કાવનારા છે. ભારતના કુટંબ અને આમકારી ખાતાઓએ ૧૯૫૮ દરમ્યાન શ. ૧૦૬૪૦.૧૩ની કિંમતનું ૧૦૨૪૬૦ તોલા સોનું તથા ૬ સોના મહેરો દાણુઓ પાસે પકડી જાત કર્યા હતા અને ૧૯૫૯ના વર્ષ દરમ્યાન શ. ૫૩,૩૮,૬૫૯ની કિંમતનું ૪૭૫૦૦ તોલા સોનું તેમજ ૩૮ સોના મહેરો પકડીને જાત કર્યા હતા.

રેડિયો આઇસોટોપ્સ

મુંબઈમાં ટ્રાન્સે ખાતેનું 'અરબર' અણુ રીએક્ટર અંચે વરસે આણુ યજ્ઞ અથા પછી ત્યાં રેડિયો આઇસોટોપ્સનું ઉત્પાદન શરૂ થયું હતું. અને તેનો ઉપયોગ વિવિધ રાજો માટે થઈ રહ્યો છે. ભારતમાં અનાવવામાં આવેલું રેડિયો આઇસોટોપ્સ હવે દિલ્હીની વલ્લભભાઈ ચેરટ ઈન્સ્ટીટ્યુટમાં ઉપયોગમાં લેવાઈ રહ્યું છે અને રેડિયો આઇસોટોપ્સ ફોરફેશનો મુંબઈની જે. જે. ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેમેરોનોજી ક્ષેત્રીક મા લોહીના સારવાર અંગે ઉપયોગ કરાઈ રહ્યો છે. તે ઉપરાંત યાંત્રીક રાજો માટે રેડિયો આયોગાન નો

ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. ડેનેડાની મદદથી બંધાઈ રહેલું બીજું અણુ રીએક્ટર જુલાઈમાં સંપૂર્ણ થશે અને રેડિયો આઇસોટોપ્સનું ઉત્પાદન પણ શરૂ કરશે. ત્યારે ભારત આઇસોટોપ્સની નિકાસ કરવા શકિતમાન બનશે

બહેનોનું સંમેલન

વડોદરા જીલ્લાના સાવલી તાલુકાની બહેનોનું એક સંમેલન સંઘસાલમાં વિશ્વ કન્યા વિદ્યાલયના આચાર્યો કુલુમ્બેન પટેલના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. સંમેલનનું ઉદ્દેશ્ય લોકસેવક શ્રી. બલભાઈએ કયું હતું. ઉદ્દેશ્યનું કરતા તેમણે જણાવ્યું કે સમાજમાં યુગ્વેા નેટલોજી ઓળોનો વિકાસ થવો જોઈએ ક્યારેક ઓળો જ ઓળો હલકી પાડે છે તે ન થવું જોઈએ. માખાપનું વર્તન બાળકોમાં ઉડા સંસ્કાર નાખે છે. ધરની શોભા સદૃશ્યથી સતત છે

બંદરો વિકસાવવા માટેનો ખર્ચ

રાજકોટ ડીવીઝનલ કાઉન્સિલે સો રાષ્ટ્રના ૭ બંદરો શ. સાડાઆઠ કરોડ ના ખર્ચે વિકસાવવાની ભલામણ કરી છે. એમાં ચોરખંદર પાછળ ૨૫૪ લાખ, બાવનમર માટે ૧૮૩ લાખ વેરાવળ માટે ૧૫૮ લાખ ઓખા માટે ૧૦૧ લાખ, બેડી બંદર માટે ૫૬ લાખ અને માંડણી તથા સિકકાના વિકાસ માટે ૩૦ અને ૧૫ લાખની અંદાજ આકવામાં આવી છે.

ખાંડનો અંધેર વહિવટ

ખાંડના કાળા બળરો યવાથી છેલ્લા ૪ માસથી મુંબઈ સરકારે ખાંડની વહેંચણી ઉપર અંકુશ મૂક્યો છે. અને જાતે ખાંડ વહેંચણી શરૂ કરી છે. પરંતુ આ વહેંચણીમાં જે અંધેર ચલાવ્યું તે મુંબઈ સરકારની વહીવટમાં એક કાળા કલક સમાન છે. છેલ્લા ૪ માસથી મુંબઈ સરકાર દરેક મામમાં દર માસે માણસ દીઠ એક રતલ ખાંડ આપે છે. સુરત જેવાં શહેરોમાં દર માસે માણસ દીઠ જે રતલ ખાંડ આપે છે ત્યારે મુંબઈ અમદાવાદ જેવાં શહેરોમાં દર માસે માણસ દીઠ ૪ રતલ ખાંડ આપે છે. આ પ્રમાણે ખાંડ સરતાં અનાજની કુકાનો ઉપર કાંઈ ખતાવવાથી મળે છે.

ખાંડના આ અંધેર વહીવટ બલ્લ જીલા કોમિસે ઠરાવ ક્યો છે. જીલા લોકલબોર્ડે પણ ઠરાવ ક્યો છે. અને ધારા સભામાં પણ આ અંગે ચોક્કર પાડવામાં આવ્યો છે. પણ સત્તાધિશો ના બહેરા કાનો પર જેની કાંઈજ અસર થતી નથી. પરિણામે પ્રજાની યુક્તેલીનો પાર નથી.

નર્મદાનદી યોજના

નર્મદાનદીની યોજનાની તપાસ કરવા આવેલા ભારત સરકારની કન્સર્ટીંગ

એન્જિનિયર્સના કન્વીનર અને ધ્યાનિક કમીશન સાથે સંકળાયેલા સભ્ય શ્રી દિલ્હાર કુસેને જણાવ્યું છે કે સ્થળની તપાસ પછી નર્મદાની યોજના ૫૦ લાખ એકરને સિવાઈ માટે પાણી પુરું પાડી શકશે જેવી તાકાત ધરાવે છે.

આ યોજનાને તેમણે પૂરી વલ્લે. બંધ બાંધવામાં આવશે. જેનાથી ૧૦ લાખ એકરને પાણી મળશે. અને તેનો ખર્ચ ૪૩ કરોડ રૂપિયા આવશે. ત્યારે બીજા તબક્કામાં બંધની ઉંચાઈ વધારીને તે ૩૦૦ ફુટ કરવામાં આવશે. અને તેમાંથી વિજળી પણ ઉત્પન્ન થશે. આ ઉંચાઈથી ૨૫૦ માર્કેટનું એક મોડ બનાવવા થશે. મુંબઈ રાજ્ય ના યુનિવર્સિટી એન્જિનિયરો સાથે પણ ચર્ચા થઈ હતી. મહી અને નર્મદા નદી વચ્ચેનો પ્રદેશ ફળદ્રુપ છે અને આ નહેરો થતાં જે ખેડૂતોનું સ્વર્ગ બનશે. જેવા શબ્દોથી દિલ્હાર કુસેને લોહો સમક્ષ જણાવ્યો હતા.

બાહારમાં દારૂ બંધી

ભારતના આયોજન પંચે રાજ્યોની સરકારોને મોહલેલી સૂચના કુલબ ખિકાર રાજ્યમાં તબક્કા વાર વાર દારૂ બંધી દાખલ કરાઈ રહી છે. એના પ્રથમ પલકાં તરીકે દારૂપરની આખકારી જકાત ૬ ટકા પરથી વધારીને ૩૩ ટકા કરવામાં આવી છે. તેના ઉપરથી ધનપાઈ જીલ્લામાં એવો અમલ શરૂ થઈ ગયો છે. દેશી વિદેશી દારૂના ભાવો ત્યાં વધી ગયા છે. દારૂની કુકાનો ખુલ્લી રાખવાને સમય ઘટારી દેવાયો છે ઉપરાંત તકે ૧લી એપ્રિલથી પંજારના દિવસે દારૂની સર્વ કુકાનો બંધ રહેશે આ બિહાર રાજ્યની દારૂની આખકારી આવક શ. ૫ કરોડની છે.

હિંદી સાયકલોનું નિકાસ

હિંદી સાયકલોનું હવે પરદેશમાં બનતી ખીલવા બાગ્યુ છે. ૧૯૫૯ના નવેમ્બરે પુરા થતા ૧૨ માસમાં હિંદી ૨૮૦૪ સાયકલો નિકાસ કરી છે. જે સાયકલની આયાત કરનારા દેશોમાં ખરમા, સીડાન, મલાયા, અરબાનીરતાન, મેક્સિકો અને નાઈજીરીયાનો સમાવેશ થાય છે. વધુ સાયકલોના નિકાસ માટે ભારત સરકારે કેટલીક સમયે પણ નિકાસ કરનાર રેડીને આપી છે. કેક્ટરીથી બંદર સુધીના રસ્તે ટ્રેમા ૫૦ ટકાનો ઘટાડો માં આવ્યો છે. વેગનની પણ તે માટે પ્રથમ પ્રાયોરીટી મળે છે.

—કન્જના રજુ માં એરટ્રોબીઓ હોમીયોગ્રા નામના સુંદર પશુઓ ચિવાળામાં આવે છે. અને તે માં ખાખા બાંધી વસાહત ઉભી કરી છે. આ ૫ ખીજોને જેવા દેશપરદેશથી મુલાકાતો પણ આવે છે.

ચો. ધો. ૫૪૦૦ — રેલોશન ૩૩-૫૬૨૦
રેલોશન એવરેસ : "ભમતોલ"
ભમત પ્રધર્સ (મો) લી.
 ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
 એ હા ની સ્ક બ બં.
 હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
 ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ કોસ્ટરી,
 માથામાં નાંખવાના ભત ભતના રેસી તેલો
 સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના
 વાસણો-કાચ અને ખારટીકની બંધીઓ-
 ફેરબોલ્ડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા
 અનેક રેસી થીલે કોફાઇત
 આવથી મળશે.

સર પુરુષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસની

જીવન ઝરમર

(મયા અંકથી ચાલુ)

મુંબઈની સંબંધિત હડતાળમાં મિલખાલિકાને હાથ છે એવી ઢોંઢી શરકારની અધઃકીન યંકા પશુ મુંબઈ ના મવનરે કાઢી નાખી

છતાં મવનરે હજુ આઘાવાઢી નઢોતા. તેમજે પુરુષોત્તમદાસને લખ્યુ: 'મે' સકમ તેટલા પ્રયત્નો કપી છતાં આ માળતમાં કશી આઘા ઢેખાતી નથી. ઢેમકે ઢીલ્હીની સરકારને લાગે છે કે આ તબકકે ઝેકસાઇઝ ડ્યુટી કાઢી નાંખે તે તે કાંપમ માટે જ નીકળી જાય."

ઢીલ્હીની પરિસ્થિતિને પુરુષોત્તમ દાસને પશુ લાગે ખ્યાલ હતો તેજી જાણતા હતા કે સર મેસીલ ડેલેક્ટ આ માળતમાં મકકમ છે અને વાઇસ રોય તેમની વિગ્રહ જવા મામતા નથી. આથી પુરુષોત્તમદાસે જાતે જ નાજી પ્રધાનને મળીને પરિસ્થિતિ સમજાવી અને વાઇસરોય લોક રીડીંગને પશુ મળ્યા મુંબઈના મવનરેને પુરુષોત્તમ દાસને પુરો સાથ હતો અને આ માળત ખંને વચ્ચે વારંવાર પત્રવ્યવહાર ચાલતો તે આપણે આજણ જોયું. પુરુષોત્તમદાસે ઝેક વખત લખ્યું, ઢોંઢી શરકારની ઝેટલે કે ખાસ કરીને વાઇસ રોય અને નાજી પ્રધાનની આ માળત ની વલજુ ખેલવનક છે અને તે આપે અને મુંબઈની પ્રજાજે ખરાખર જાણવુ જોઇએ. મુંબઈમાં મેકારીને જમ જોવા યશે કે."

મવનરેને લખેલા ખીજા ઝેક પત્રમાં તેજી વધુ મકકમ વલજુ લે છે લખે છે.

"હું નથી માનતો કે નાજી પ્રધાન અને વાઇસરોય યદને મુંબઈના ઢોઢ લાખ માણસોને ઝેકાર ખનાવી ઢેશે અને લાગે છે કે નાજી પ્રધાન મી મેસીલ ઇંગ્લઢની ઇન્ડિયા ઝેલિક્સનું મુંબઈજ જ છે પ્રજામત ઝેમ માને

છે અને મને પશુ ઝેમ જ માનવાને કારણુ જીવું થાય છે. નઢોં તેો મુંબઈ ના પ્રજા પર ઢોંઢી સરકાર આજુ જકકી વલજુ યા માટે છે? કલકત્તા જલ્લે ઢોંઢી સરકારનું લાકકું ખાજક છે, પશુ ત્યાં યુરોપિયન વેપારીઓના ડિતો સંકળાવેલા છે. કલકત્તા પ્રત્ને ના પક્ષપાતનું તે કારણુ ઢોઢ યો મુંબઈ પરત્વે તદ્દન મેદરકાર વલજુ ખતાવવામાં આવે તે જ્ઞિત નથી."

હવે આ ઝેકસાઇઝ ડ્યુટી નિવારણની યજ્જળ કાંઈક ઉમ રવરપ લેતી જતી હતી. બ્યાપાર પ્રધાન શર ચાલ્સ' ઇન્સ મુંબઈ આખા અને પુરુષોત્તમદાસે જોજન સમારંભમાં મળ્યા

"હડતાળ ક્યારે સંકલ્પાશે? આ માળતમાં તમે યુ કારો છો?" તેમજે સર પી. ઢી. ને પુછ્યું.

"કામદારોને ઝેલ્હી રોજી આપવાની ઝમને દરજ પઢી છે. અને પરિસ્થિતિ અંબીર છે. કદાચ લોકી પશુ રોગમ ઝેવો અને તેો જાય છે." સર પુરુષોત્તમ દાસે જવાબ આપ્યો. આ વાતચીત સર પુરુષોત્તમદાસે મવનરે સર લેરલી ને જણાવી. મવનરે જણાવ્યુ કે 'તમે સર ચાલ્સ' પર સારી ડાપ પાઢી છે અને હવે પ્રમતો નિકાલ આવી જશે એવી મને આઘા છે"

ઢીલ્હીમાં ખીજા મીડીંગમાં શર ચાલ્સ' ઇન્સે પરિસ્થિતિની સાચી રજી આત કરી. મુંબઈને કાપઝ જીલોમ ડેવો જપમા છે તેનો તાદઘ ચિતાર આપ્યો.

હવે ઢિલ્હી સરકાર વધુ સમય આંખ આડા કાન કરી યકે ઝેમ હતું જ નઢોં ડીસેમ્બરમાં જકાત મુસ્તખી રાખવી અને પાછળથી તદ્દન કાઢી નાખવી ઝેવુ નકકી યયુ.

નિમ્નિતપણે આખા શરકારી જડતંત્ર સામે પ્રજામતોને વિજ્ય થયો. મુંબઈ ના મવનરે સર પુરુષોત્તમદાસને આ લડતમાં આપેલા સાથને જીલી યકાપ ઝેમ નથી.

સારાજી ઢોંઢી વેપારી આલમે વ્યકિતમત અને સંરથામત રીતે સર પુરુષોત્તમદાસના પર અભિનંદનો વરસાદ વરસાવ્યો.

અમદાવાઢના મિલખાલિક મંડળના

પ્રમુખના અભિનંદનના જવાબમાં સર પુરુષોત્તમદાસે લખ્યું.

"તમારા અભિનંદન માટે આનંદ અને આભાર. વરસ દિવસ સુધી ખંધારણીય રીતે ચાલેલી સરકારી તંત્ર સાથેની ઝે લડત હતી.

આ ને આખા મોટા ઢોંઢી શરકાર ના ખંધારણુ સાથે ખંધારણીય રીતે આ લડત લડાઇ અને જીતાઇ."

[ક્રમશઃ]

પ્રાસ જૂઢાન અને વિતરણુ

ઉત્તરપ્રદેશ : જોકરોખર ૧૯૫૯ સુધીમાં કુલ ૪,૧૯,૬૦૮ ઝેકર જમિ મળી તે પૈકી ૯૯,૯૮૪ ઝેકરનું વિતરણુ યયું છે.

૧૫મી ઝેમ્બર ૧૯૫૮થી અઢોં ઝેક અખંડ પદયાત્રા ઢુકકી ચાલી રહી છે. આજ સુધીમાં ઝે ૫૩૬ ગામોમાં કરી છે. તેની યાત્રા ૩,૯૩૨ માઇલ યધ. પ્રાન્તમાં કુલ ૬૦ ગ્રામ દાન યધા છે. ઢેઘના પ્રથમ ગ્રામદાની ગ્રામ અંગરેઢમાં '૫૩-૫૪માં ૧૩૦૦ મજી અનાજ પાક્યુ. તેને ખલે '૫૮-૫૯માં ૪૨૬૦ મજી સુધી પહેંચ્યુ છે. જુલેખંડના આ જુકકભાગમાં જળજાડની લીલી યટા જાઇ રહી છે. ૧૯૫૫માં ૫૩૯ ચો. વાર ખાઢી ઉત્પજ યધ હતી. '૫૮માં તે ૨૩૪૩ ચો. વા. યધ. ૧૯૫૭માં ગ્રામજુકાન ખૂલી ઝે તેલમાણી પશુ યર યધ પંચાયત યર, પુલ, કુવો, તળાવ, રકૂલ અને ગ્રામોલોમ અંડારના નવા મકાન બધાયાં. ૫ વર્ષમાં ૧૩,૦૦૦નું ઢેવુ સુકવાયું. ઝેક ધાન્ય બેંકની યરઆત યધ છે. ગામમાં ન્યાયની વ્યવસ્થા યધ છે.

મંચરોઢ ઉપરાત ખીજા ગામોમાં કામ કરવા ખાઢી ગ્રામોલોમ આયોગ તરફથી નવા ૯ કેન્ઢ્રોની સ્થાપના યધ છે. આ કેન્ઢ્રોમાં સર્વે, જુમિ પુનરુ-વિતરણુ, જળબગીચા યર કરવા, ખાઢી કામ તથા નવી જમીન તોડવી અને નવાં મકાનો બાધવાના કામ ઉપાડવા માં આખ્યા છે. બલિયા જલ્લાના જ્યપ્રકાશ નમર ગામે નીચેના સંકલ્પ કપી છે : વઅસ્વાવલખંબન, બધા ખેડુતો મજી ઢીઢ અધેશિર અનાજ અંડારમાં જમા કરાવશે, મામની બઢાર રહેતારા નોકરિયાતો ૧૮કા સપાત્તાદાન આપશે બધા કુટુંબો દર મઢિને ૮ કલાક ગ્રામનિમીણુ કામમાં આપશે. પ્રાતના જુલ જુલ જલ્લાઓમાં જુમિદાનમાં મળેલી જમીન ઉપર નવા જુમિઢીન પરિવારોને વસાવવામાં આવી રહ્યા છે. મિરજાપુરમાં ૪૩ ગ્રામદાન યધા છે. બધામાં ગ્રામસભા સ્થાપ સુકી છે. ૪૦માં સઢકારી મંડળી સ્થપાઇ છે.

આ ગામોમાં કાતણુ, ડિલ્હાણુ, આ-રોગ્યની પ્રાથમિક સમવડ આપવાનાં કામ યર યધાં છે.

રાજસ્થાનમાં અત્યાર સુધીમાં ૮,૫૨૫ ઢાતાઓ મારકેત ૪,૩૧,૨૫૦ ઝેકર જમિ મળી છે, તે પૈકી ૧૦, ૫૩૭ આઢાતા પરિવારોને ૮૬,૬૮૫ ઝેકર જુમિ વહેંચવામાં આવી. ૧૩, ૯૨૮ ઝેકર જમીન વહેંચણી લાયક ન હોવાથી ખાતલ કરવામાં આવી અઢોં કુલ ૨૩૫ ગ્રામદાન મળ્યા છે તેમાં કુંબરપુરમાં ૧૨૩, નાગોર અને વાંસવાડામાં ૨૩-૨૩ તેમ જ જ્યપુર અને ચિતોડમઢ જલ્લાઓમાં ૧૫-૧૫ ગ્રામદાન મુખ્ય છે

અમારા ગામને ગટરનું પાણી આપો

મિરજાણુ ઢજપતિ કોલોનીના ઉઢધાતન પ્રસંજે અલયાણુ-બરયાણુ ગ્રુપ પંચાયતના સરપંચ શ્રી ઢીરુભાઇ સોલંકીની જણાવ્યુ હતું કે નઢેરની પાણી આ ગામને મળે છે. ઝે વડે જુવારને પાક લેવાને ઝમે પ્રયતન કર્યો પશુ જમીન ઘોવાઈ મધ હોવાથી ઝેમાં કામયાખી મળી નહિ આ સંજોગોમાં સુરતનું ગટરનું પાણી અમને મળે ઝેમ યવુ જોઇએ. ઝે ગટરનું પાણી નઢેર ખાતાના સઢકાર વડે અમને આપવામાં આવે ઝેમ કરાય તેો લીલો ધાસચારો કરી યકાપ અને યાકભાજી વગેરે માટે પશુ સારી તક મળે આ ચિરતારના ડેરી ઉલોમ ને પશુ ઢાપરો યાય આ ચિરતારને ઝેવ રીતે તીજળીના પુરવઢાની પશુ ખુગ જરર છે.

જુકકાપીંમ, ઇનકમ ટેકસ રીટ-સં, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કવીપર-અ અને ઇનસ્પેરન્સ માટે મળે

આર. વીકુલ
૧૨ બાકંલી આર્ડ, ૩૮ માર્કેટ રહીટ, કોરનર ડાપગોનલ અને માર્કેટ રહીટ, જોઢાનીસખર્મ, ઢેન ૩૩-૧૬૫૪.

માથે બાંધવાની રીઘાન અને વેણીઓ

મખમલ, સાઢીન, ઢાપેઢા સીકકની, રીખન અનેક રંખ, ડીલ્હાઇન અને સાઇબમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર રાજુઆવવા માટે નરયાણધ રીખનેા મળી શકશે.

બચ્માં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ડની ઢોપીઓ કીકાયત બાંધે ખનાથી આપવામાં આવશે.

અંબોટે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંખ રંખની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્ષોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર સુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુંઢર કુલો મળશે.

ઠેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેચરર,
ઢેન : ૮૩૫-૭૯૯૧ પહેલે માળે, બોકસ પરપાઢ.
ખારઢર મેન્સન્સ - ૩૩ વેરકે સ્ટ્રીટ, - જોઢાનીસખર્મ.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—સોવિયેટ સંઘનું મુખ્યત્વે પ્રવદા બજાવે છે કે સોવિયેટ સંઘમાં તબીબી ક્ષેત્રમાં કુદરતે જે ડોક્ટરો છે તેમાં ૮૫ ટકા તે-સ્ત્રીઓ જ છે આમ રશીયામાં પુરુષ ડોક્ટરો કરતા સ્ત્રી ડોક્ટરો વધારે છે

—લંડનમાં સત્તાવાર રીતે જાહેર થયું છે કે મોરોશીયસના ઓટોરની જનરલ મી રાયપ્રસાદ નીરબન મોરોશીયસના સ્ત્રી જરટીજ નીમાયા છે

—નૈરોબીના આફ્રિકનોએ પ્રાગ્ધી કરી છે કે સીડી કાઉન્સિલમાં આફ્રિકન મેમ્બરો ૧૨ નહિ પણ ૫૦ હોવા જોઈએ

—વેલ્સેડની ખખરમાં જ્યાંવવામાં આવે છે કે યુગોસ્લાવીયામાં મેસેડોનીયા માં ધરતીકંપના આપકા લાગતા મંખ્યાબધ મકાનોને નાશ થયો છે અને ૨૭ માણસો મરી ગયા છે

—દારેશલામ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલે વિરોધ છતા બહુમતીથી મેયર માટે ૧૨૦૦ વોટ્સની મોટરકાર ખરીદવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો છે આવી કીમતી માડીની તરફેણ કરનારાઓએ જ્યાંબધ હતું કે મેયરના મોખાને ઠાળે એવી માડી ખરીદવાની જરૂર છે. વિરૂદ્ધ પક્ષે જ્યાંબધ હતું કે માડીની જરૂર છે જ પણ ભારે કીમતની જ માડીની કંઈ જરૂર નથી

—વિખ્યાત અને સ્વતંત્ર મતવાદી ક્ષિત્રીશ સામયિક ટાઇમ અને ટાઇમ જે ૧૯૨૦થી શરૂ થયું હતું તેનું પ્રકાશન હવે બંધ કરવામાં આવનાર છે

—આઝીઘના કીનારાના વિસ્તારના ગામોમાં સખત વાવાઝોડા સાથે ધોધમાર વરસાદ રત. સખ્યાબધ મકાનો તારાબ યથ મયા છે ૪૩ માણસો માર્યા ગયા છે અને દબ્બરો ધરખાર વિનાના નિરાશીત યથ પડ્યા છે

—ખખાત પ્રદેશમાં હુવેજ વિસ્તારના પાયમાં કુવામાં ૧૫૫૫ મીટર પરથી તેલ મળી આવ્યું છે અત્યાર સુધી આટલી ઉંડાઈએથી કયાયે તેલ મળી આવ્યું નથી. આ સિદ્ધિની રચિપન તેલ નિખ્યાત શ્રી એલે-જીનોનેવે માહિતી આપી હતી.

—ગુજરાતના પ્રાયમિક શિક્ષકોનું સંમેલન નર્મદાતટે કચીરવડ નીચે કે રાજ્યપીપળામાં ભરવાનું નક્કી થયું છે નવા ગુજરાતની રચના પછી પ્રાયમિક શિક્ષકોનું આ પહેલું અધિવેશન હશે અધિવેશનના પ્રમુખ તરીકે ગુજરાતના ઓરે સરદાર ડો મહુલાલ દેસાઈની પસંદગી થઈ છે

—ગુજરાતના મહત્ત કવિ નરસિંહ મહેતાની જન્મજૂમિ જુનામદમાં સો-રાષ્ટ્રનું લોકસાહિત્ય સંમેલન મળ્યું હતું. તેનો લાભ ૧૨૦૦૦ માણસોએ લીધો

હતો તેમાં કુલા કામ જેવા સોરઠી લોકકવિએ પણ ભાગ લીધો હતો.

—ભાવનગરથી સાયકલ પર વિશ્વના પ્રવાસે નીકળેલા ૭૫ વર્ષના જહુધુવાન, શ્રી ભમવાનદાસનું એકાએક અવસાન થયું છે તેમનું હૃદય બધ પડી મરું હતું

—ગુજરાતના પાટનગર માટે ટેલીફોનો જોઈશે તે માટે ચાર વરસમાં ૧૧ હબર નવા ટેલીફોનો આપવાનું નક્કી થયું છે હાલમાં અમદાવાદમાં ૧૨ લાખની વરતીએ ૫૨૦૦ નેટલી લાઈનો છે

—રીઝર્વેન્કના વરાયેલા નાયબ મવર્નર શ્રી રમાચારીએ ગુજરાતની ખાદ્ય પેટે આપવાના નાણાને એવોર્ડ આપ્યો છે ગુજરાતને ૧૦ વર્ષમાં ખાદ્ય પેટે રા ૪૬ કરોડ મળશે ઉપરાંત રાજ્ય-ધાની ખાદ્યવા માટે વધારાના ૧૦ કરોડ મળશે તે ઉપરાંત રોકડ પુરાતમાથી ૨૮૭ કરોડ મળશે આ એવોર્ડ પ્રમાણે મુનઈના વિભાજન બીલને હવે આખરી સ્વરૂપ આપવામાં આવશે

—નારડોલી ખાદી પ્રામોલોમ વિભાલય શરૂ કરવાની મજુરી મળી છે તેમાં ૫૦ લાઈનેનેને દાખલ કરવામાં આવશે અભ્યાસક્રમ ૧૮ માસનો રહેશે દાખલ થનાર વિદ્યાર્થીને માસિક ૪૦ રૂા શિખવટ્ટિ પણ મળશે. પણ તેમાંથી પોસ થઇને નીકળ્યા પછી તેણે ખાદી ક્ષેત્રમાં કાર્ય કરવાની ખાહેધરી આપવી પડશે.

—ગુના સિકકાઓ પાછા ખેંચી લેવા ની વિશામાં ભારત સરકારે નવુ કદમ લીધું છે હવે પછી સફેદ રંમની ખેઆની અને ઢ્યુડી ૧લી ઓકટોબરથી ચલણમાંથી પાછી ખેચાશે તે વિવસથી એ સિકકા કાપદેસર ચલણમાંથી ૨૬ થશે છતા સરકારી તિજ્જેરી, રેલ્વે, પોસ્ટ, રેટબેંક વગેરેમાં ૧૯૬૧ના ૩૧મી માર્ચ સુધી ચાલુ રહેશે

—માજુસ મરી જાપ પછી તેની આંખ તરત કાઢી લેવામાં આવે અને તે આંખને આધળાના આંખમાં આકર્ષીત કરવામાં આવે તો તે દેખતો થાય છે. પશ્ચિમના દાકતરોએ એ સિદ્ધિ મેળવી છે. હવે કટક હોરિપતાલમાં ડો. આર. રાજગુરુએ ત્રણ આવા ઓપરેશન કર્યા છે અને આધળા દેખતા થાય છે.

સાલ્વાર સ્પીકાર :
 દેવાભાઈ કાનજીભાઈ જો'બજી ૨-૨-૦૦
 મોરારજીભાઈ દિરાભાઈ " ૧-૦-૦૦
 બીખાભાઈ પરશુ લુધરદીયાઈ ૨-૨-૦૦
 સો સરસ્વતીબેન અખારામ વાલકુરટ ૧-૧-૦૦
 શીમતી વેમા રામજી વો ઇ. ૧-૧-૦૦

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરખતી (વહાણમાં આવેલો તાજો માલ) હોલસેલ વેપારી ભાવો

ત્રણ ગુલાબ ૩ તોલા ૩૭-૧ ૬૩૫	મુગંધ રાણી	૫	,,	૩૩-૦ ૬૩૫
(પાતળી અને નાની લાકડીમાં મળશે)	"	૨૬	,,	૧૮-૦
મેટવે ઓફ ઈન્ડિય ૩ તોલા ૪૫-૦ ૬૩૫	"	૧	,,	૮-૦
" " " ૬ " ૬૦-૦ "	"	૩	,,	૪-૦
અસેલી ૨ " ૧૮-૦ "	લતા મગેશકર	૬	,,	૪-૦
" " " ૧ " ૬-૦ "	ચદન ધૂપ ૧૬ લાકડીનો ડબ્બો	૩-૦		

ઓર્ડર સાથે રોકડ — કરખન માટેના ભાવો.
 હમારી ખાસ અસલી ખાસમતીના ચોખા પણ છે ખાસમતી ચોખા રી. ૧-૦ રતલ.
 (ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે)
 અમે નીચેની વસ્તુઓ ઠાણરેકટ ઈમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સાથે અને કીફાયત ભાવે મળશે.
અમારા ગ્રાહક લીસ્ટ માટે લખો :—
 ફરેક જાતના ઇન્ડિયન ફાળ, મશાલા અને કુરીયાણું; સોપારી બદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને ફરેક જાતના ઇમ્પોર્ટ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS
 (PTY) LTD
 Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
 81 Victoria Street, — P.O Box 2156 — Durban.
 Telegraphic Add "BHAISONS"

એજન્ટો જોઈએ છે
 ૧૯૬૦ જાન્યુઆરીથી આફ્રિકા માટે પ્રગટ થયેલ "સુરોજ"
 માસિક માટે, ટ્રાંસવાલ, નાટાલ, કેપ, રોડરિયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઇસ્ટ આફ્રિકા, યુગાન્ડા, કેનીયા, વગેરે નાં નાના મોટા ફરેક શહેરોમાંથી આક્રેકો તથા જાહેર ખખર ઉભરાવનાર એજન્ટોની જરૂર છે.
વધુ માટે લખો :
છગનલાલ ડી. મીસ્ત્રી,
 બોક્સ ૩૪, — ડાવલ — ઈ. ટ્રાંસવાલ.

અગત્યના સમાચાર
 અગારા ગુજરાતી-સ્ત્રી માહકો અને મિત્રો માટે ખાસ ઈન્ડિયાથી આયાત કરેલી ૧૦૦% સુતર અને વોઈલની (૧ વાર) સાડીઓ ખાસ કરીને આધુનિક નારી માટે જે ૧ વારથી કઈ ઓછું પહેરતી નથી.
 અને તે પણ સારામાં સારો માલ
આનાથી વધુ તમને શું જોઈએ છે ?
 ડાઈરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ્સ અને હોલસેલ વેપારી તરીકે અમે સીધા જ માહકોને હોલસેલ ભાવે આપીએ છીએ અને વચમાંના વેપારીના નફામાંથી અમારીએ જીએ.
Sorry no Traders and no discounts for Resale
PERSONAL SHOPPERS ONLY.
એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
 ડાઈરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ્સ અને હોલસેલ મરચન્ટસ
 ૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, બોક્સ ૨૧૬૮, કરખન. ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

जनता ऐकसप्रेसने

ઉપલાવવાનું કાવતરું

બોને સેન્ટ્રલથી રાત્રે આશરે સાડા સાત વાગ્યે ઉપડીને અમદાવાદ તરફ જઈ રહેલા જનતા એકસપ્રેસને ઉપલાવી પાડવાનું એક ભયંકર કાવતરું ધીરાર અને સોફાલા રહેણાં વચ્ચેના વેતરણા પુલ પર ચોળવાનો ચોકાવનારા સમાચાર સાપડે છે પરંતુ સહભાગ્યે ટ્રેનોના ડ્રાઇવર સમપસર ચેતી જતા આખી ટ્રેન ભયંકર અકસ્માતમાયી ઉતરી અડ હતી.

એજ ભણવા મળે છે કે જનતા એકસપ્રેસ મોરીવલથી ઉપડીને વેનમંધ ધરી રહી હતો ત્યારે ડ્રાઇવરને દુરથી વેતરણા પુલ પર સફેદ આકાર જેવું દેખાયું ડ્રાઇવરે એકદમ જોક મારીને માડી ધીમી પાડી અને કદાચ કેઈ માનવી હોય તો ચેતાવો દેવા વ્હીસલ મારી વ્હરમીયાન માડી ધસતી રહી અને વેમ જોસયો નહિ ડ્રાઇવરે વળી જોરથી એક મારી અને પરિણામે કહે છે કે એન્જન નજીકના ફેટલાક ડબ્બાઓમા બેઠેલા ઉતારાઓ ઉપલાવી પડ્યા હતા અને ફેટલાકને ધબ યધ હતી.

આ વખતે માડી એકદમ યંબી અધ ડ્રાઇવરે જોયુ તો બંને પાટા પર મોટા મોટા રહીપરો ગોઠવેલા હતા એમ કહેવાય છે કે વેનમંધ ધસેલી માડીના એન્જનના આમલો પેંડા રહીપરો સાથે અચડાયા હતા અને પછી એકદમ યંબી અધ હતી. આને પરિણામે સામસામી દિશામા નિયમિત ટ્રેનોને પણ માર્ગમા રોકી દેવી પડી હતી. એથી એ વિભાજનો સમગ્ર રેલ્વે વ્યવહાર લમભમ બે કલાક સુધી ખોરવાઇ મયો હતો.

બહેનોને

(૧૨૪ પાનાનું અનુસંધાન)

પકવો એટલે પરાધીન જ થયા. પોતે પકવેલું હોય તેમા ભાવ હોમ, આનંદ હોમ, પોતે પકવેલામા જે ભક્તિ, પ્રેમ, યોર્થ હોય તે તે ખરીદેલામા નથી આવતા. વીથીમા વીથીવાળાની શક્તિ "આ આપુ ખાય તો સારું" એવી હોય છે. ખાનારને યાય કે "વેસા આપ્યા છે તો દાખીને ખાઉ." આમ શક્તિમા ફેર જ્યારે મા ખવડાવે ત્યારે ભક્તિપૂર્વક ખવડાવેલા માના અખથી પ્રેમ મળે ને બેઠ ટલે. તો આ બધુ બહેનોએ સમજવાનું છે કામ કરવાના પશુ બે પ્રકાર હોય છે. બધ અને જ્ઞાન જ્ઞાનથી કામ કરવાની ટેવ પાડવી પડશે. બધથી કામ કરીશુ તો જેના બધથી કરીએ છીએ તેની દાખરી જશે કે પ્રમાદ આવી જશે. માટે ટેવ જ એવી જ્ઞાન

પૂર્વક, વિવેકસર પાડવી જેથી આપણા જીવનને ઉપયોગી બને

ઉચું જીવન એટલે સદાચારી જીવન, પવિત્ર જીવન. જ્યારે આને વૈજ્ઞાવાળાને ઉચું જીવન જીવનારા કહે છે. પશુ યુમ બહલાયો છે બહેનોની કુનીયા પશુ બહલાઇ છે. માધીજી આવ્યા અને અખળા શખ્તને ફેરવ્યો. "બળ બદુ છે છતા બળ દેખાય નહીં તેનું નામ અખળા" માધીજીએ કહેલા આ અર્થ પ્રમાણે જ્ઞાનપુર્વક જીવીશુ તો જ જીતી શકીશુ

—ભૂમિપુત્ર'માંથી

સ્વ. તારાગૌરી

ચિમનલાલ મહેતા

તારાગૌરી બહેનના ખેદજનક અવસાનથી ડરખન નિવાસી તમામ જે મેમના પરિચયમા આવ્યા હતા તેમને યુમ કુ ખ યયુ છે તેઓ જોપરેશન

પણ બે ત્રણ દિવસની ટુંક ખીમારીના ભોમ બન્યા. તેઓ શ્રીમાન ચિમનલાલ જટાઈ'કર મહેતાના પતિન હતા. આ કુટુંબ પુ. માધીજી સાથે અહિં તેમજ દેશમાં ખુબ નિકટનો પરિચય ધરાવતું અને જુના વખતના માધીજીના સહ-કાર્યકર્તા હતા.

સ્વ તારાબેન મોળવીના જન્મથીતા શેઠસોદામર પ્રભાશંકર પોપટભાઈ શેઠ ની નાની પુત્રી હતા. તેમની ઉમ્મર ૪૨ વર્ષની હતી તેઓ પાછળ ત્રણ પુત્રી અને એક પુત્ર મૂકી મયા છે તેઓ ધક્કાજ નિખાલસ સ્વભાવના હતા જે ડોક્ટરોએ આ માદગી દરમ્યાન સ્વ તારાબેનના ઉપચારો કર્યા હતા તેમને ધન્યવાદ ધરે છે. ગોરા તેમજ ભારતીય ડોક્ટરોએ ખુમ પ્રેમથી, ખંતથી અને સેવાભાવથી રાત દિવસ કષ્ટ અને બુખ વેહી, ઉજળગરા કરી સેવા કરી છે તે કદિ ભુલી શકાય એમ નથી સમા સબંધીઓએ પણ તેવીજ રીતે ખડે પગે સેવા દારા

લામણી બતાવી હતી. સ્વમંરશની મોહકપ્રીયતાનો આ એક પુરાવો હતો. તેમના પતિને અને બાળકોને ખુબ કુ:ખ આવી પડ્યું છે. ધશ્વર તેમને કુ:ખ સહન કરવાનું બળ આપે અને સ્વમંરશના આત્માને પૂર્ણ શાંતિ આપે તેવી અંતરની પ્રાર્થના છે.

લ સ મા ચા ?

શ્રી બીખાભાઈ પરજીભાઈની સુપુત્રી ચિ લીલાવતીબેનના શુભલમ જોપાણી નિવાસી (દાલ જો'બમ) શ્રી દેવાભાઈ કાનજીભાઈના સુપુત્ર ચિ મનુભાઈ સાથે વિ સં. ૨૦૧૬ના ચૈત્રવાદ ૬ને રવિવાર, તા ૧૭ એપ્રિલ ૧૯૬૦ના શુભ દિવસે નિરધાર્યા હતા એ શુભ પ્રસંગે દુર દુરથી સગા રનેહીજો અને મિત્રો પ્રજીતામા પમલા માડતા નવ-દપતિને આશિર્વાદ આપવા માટે પધાર્યા હતા તેઓને શ્રી બીખાભાઈ આ ઊપા દારા આભાર માને છે.

શ્રી દેવાભાઈ કાનજીભાઈના સુપુત્ર ચિ મનુભાઈના શુભ લમ લુષકટીયાડાં ના શ્રી બીખાભાઈ પરજીભાઈની સુપુત્રી ચિ. લીલાવતીબેન સાથે વિ સં. ૨૦૧૬ ના ચૈત્રવદ ૬ને રવિવાર તા. ૧૭ એપ્રિલ ૧૯૬૦ના શુભ દિને નિરધાર્યા હતાં. એ શુભ પ્રસંગે દુર દુરથી સગા રનેહી જો અને મિત્રો પ્રજીતામા પમલા માડતા નવદ પતિને આશિર્વાદ આપવા માટે પધાર્યા હતા તેઓને શ્રી દેવાભાઈ આ ઊપા દારા આભાર માને છે

વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી ડ્રા-સવાલ પ્રનપતિ એસોસીએ-શનનુ ૪૦મુ વાર્ષિક સંમેલન શ્રી સ્વજી ભાઈ મકનજી મીસ્ત્રી, બીટસ નિવાસીના પ્રમુખપદે રવિવારે તા ૨૪ એપ્રિલ ૧૯૬૦ના, ૫૦ ફેકસ સ્ટ્રીટ જયર આવેલા માધી હોલમા, બંયોર બાદ ૧-૧૫ કલાકે મળશે વિષય વિચારણા સમિતિ, યનિ વાર તારીખ ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૬૦ના સાને ૭-૧૫ કલાકે, ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ જયર આવેલા માસ્ટર મેન્શન્સ મહીરના હોલ માં મળશે

- સંમેલન કામકાજ
- (૧) મીનીટ તથા મત્રીનો રીપોર્ટ.
 - (૨) ડિસાળની રજીઆત. (૩) શ્રી અર વિદ્યાર્થી બીખાભાઈ મારતરનો ઉજ-નેરી-જપાથી પ્રાપ્ત કર્યા બદલ બહેર સંહાર. (૪) કરાવો. (૫) સુટણી (૬) પરચુરજી
- સર્વે જ્ઞાતિબંધુઓને વેળાસર ઊજરી આપવા વિનંતી છે.
- દર્શનાભિલાષી સેવકો
- શ્રી અરવિંદલાલ બીખાભાઈ માસ્ટર. (સ્વામત પ્રમુખ)
- શ્રી કલ્યાણભાઈ મકનજી. (સ્વામત મંત્રી)
- વિજયદેવ રતનજી મીસ્ત્રી. મંત્રી શ્રી ડા. પ્ર. ઝા. ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ ભતના નાયબન, રેલની તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓઝો બાળકો અને પુરૂષો માટે શ્રેષ્ઠ ભતના સુબન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બન્ધ્યાઓ માટે—જુડીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેડ્સ, શોલ્સ, નેપક્રીન્સ વિગેરે.

હરેક ભતના ખાલ માટે તપાસ કરવા ભલામજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કરંજ ૩૦મી એપ્રિલ ૧૯૬૦ના આવશે અને કરાંચી થઇ મુખ્ય જવા પરી જે ૧૯૬૦ના ઉપહરો.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું બાહું.

ફસ્ટ ક્લાસ	એક	બોરાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઝોર્ડાનીરી સ્પેશીયલ

નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૫-૫-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૭-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પાર્ટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —કરખન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨. — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

વાત

* જ્યાં પ્રેમ છે ત્યાં પ્રજા છે *

લેખક: શ્રી રમણીકલાલ અરાલવાલા (મતાકથી માણુ)

સુદરભવવાળી કંઈ બોલી નહિ. માર્ટિને તેને બાથખંડમાંથી એક કુચકો કઢ્યો: એક અમીરે પોતાના નોકરનું દેવુ કેટલી ઉદારતાથી માફ કર્યું હતું તે ને જ નોકરે પોતાના દેણુદારનું મજુ કરી રીતે પકડ્યું હતું એ વાત તેણે અમળવી. ડોશી અને ઓકરો ખન્ને શાંતિથી સાંભળી રહ્યા. માર્ટિને ઇચ્છુનું વચન ટાકી બતાવતા કહ્યું,

'હામા કરો, દરેકને હામા કરો, ને આવા નાદાન ઓકરોને તો ખાસ કરીને જતા કરો એવી ભવવાનની આજ્ઞા છે. આપણે માફ નહિ કરીએ તો પીણું કોઈ આપણને માફ નહિ કરે!' 'એ ખરૂં છે, પણ એ રીતે તો આ ઓકરો આવ વંકી ભય છે.' ડોશીએ નિસારો નાખ્યો.

'આપણી દરજ્જા તેમને સારે માગે વાળવાની છે'

'માફ પણ એ જ કહેવું છે,' ડોશી એ કહ્યું, 'જુઓને મારે ૫ સાત ઓકરો હતા આને તો એમાંથી કંઈક એક ઓકરો જ છવે છે.' ગોતાની ઓકરો સાથે તે ક્યા અને કવી રીતે રહેતી હતી ને તેને કટલા ઓકરો હતાં તેની વાત તે કરવા લાગી, 'હવે તો મારામા બધું ચકિત રહી નથી, પણ એ ઓકરો ખાતર સખત કામ કરૂં છું ઓકરો ૫ રમાડવા મને એવા સ્વાર્ણા દં, નાનકડી જીન તો એવી છે કે મારો સિવાય બીજા કોઈ પાસે ભય પણ નહિ. દાદીબાનો પ્રેમ છે ને! મારે કહેવું બોધએ કે આ ઓકરોએ પણ ઓકરમતમાં જ સદરભવ લીધું હતું'

ખને ઓકરો કાચકો નાખીને તેણે ધર તરફ ચાલવા માડ્યું એવામાં પેલા ઓકરોએ આગળ આવીને કહ્યું, 'માણુ, કાચકો મને બધ લેવા દો. મારે એ રસ્તે જ આવવું છે.' ડોશીએ કાચકો તેને ખને ચડાવ્યો ને બનેએ માટીકરોની માફક વાતો કરતાં ચાલવા માડ્યુ. માર્ટિને આનંદભરી નબરે તેમને જતા બોધ રહ્યો. તેણી દેખાતાં બધ થઈ એટલે પાછો આગળે તે કામે લાગી ગયો. થોડુંક કામ થયું તો ખરૂં, પણ કોણ બળે કેમ આને તેનો સોપો ખૂટના તળિયાને જઈ જઈ વીધીને ટાંકા દઈ ચકતો ન હતો.

એવામાં સાજ પડી. શરીરમાં મુ-નિશ્ચિપાલિનીના ઠીપા થયા. માર્ટિને કાનસ સળખાતીને કામ માણુ રાખ્યું ઉભરે એક શુદ્ધ પુરા થયો. માર્ટિને

તેને ફેરવી ફેરવીને તપાસી એવો કામ સુદર મધુ હતું તેણે બધા ઓભરો ઉભે મુકી ઠીપા ઓરડામાંથી બધો કચરો કાઢી નાખ્યો. કાનસ ઉતારીને ટેમલ પર મુક્યું ને પાછો બાથખંડમાં તઢીન થઈ ગયો. જ્યાંથી મધુરે હતું ત્યા તેને નિશાની કરેલી ને લાથી જ વાચવાની ઇચ્છા હતી. પણ ચોપડી બીજે પાને ઉઘડી ને ઉઘડતાની સાથે જ તેને રાતના સ્વપ્નની વાતો પાછી સાંભરી આવી તેના લખે કંઈ વિચાર કરે તે પહેલા તો તેણે કોઈના પગલા સાંભળ્યા, પણ કોઈ દેખાયું નહિ એવામાં કોઈએ તેના કાનમાં કહ્યું, 'માર્ટિને! માર્ટિને! તે મને ના ઓળખ્યો!'

'કોણ છે તમે!' માર્ટિને બખડ્યો. 'એ તો હું છું. મને ના ઓળખ્યો!' અંધારા યુજામાંથી મધુર રિમત કરતો રેપેનીક બહાર આવ્યો ને આકારી વાણની જેમ ભેલખેતામાં અદ્ભુત થઈ ગયો!

'એ તો હું છું' અંધારામાંથી ફરી અવાજ આવ્યો બાળકને હાથમાં લઇને પેલી સ્ત્રી પગલાં ભરતી જુઓઈ-ખને જુઓ મધુર રિમત કરતા અલોપ થઈ ગયા.

'એ તો હું છું' અવાજે ત્રીજી વાર કહ્યું પેલી સુદરભવવાળી બાઈ ને પેલા ઓકરો બને માટીકરોની જેમ વાતો કરતા જતા જુઓયાં ને હસતાં હસતાં અદ્ભુત થઈ ગયા.

અંતરમાં અલોકિક આનંદ અનુ-ભવતા માર્ટિને જ્યા ચોપડી ઉઘડી હતી લાથી જ વાંચવા માડ્યું પાનાને મથાળે જ લખેલું હતું.

'હું બુખ્યો હતો ને તે મને ખાવાનું આપ્યું. હું તરરથો હતો ને તે પાણી પાડ્યું. હું અભવ્યો હતો ને તે મને ઉતારો આપ્યો.'

અને પાનાની ઉંચ નીચે આવતા તેણે વાંચ્યું: 'મારા આ બાળકો મારે તે જે કંઈ કર્યું છે-ઓકરોમાં ઓકરુ જે કંઈ કર્યું છે-તે મારા માટે જ કર્યું છે.'

માર્ટિનેને હવે સમજાયું કે તેનું સ્વપ્ન સાચું પડ્યું હતું પ્રજા પોતે પધાર્યાં હતાં. રંકનું આમણું પાવન કરી ગયા હતા ને પોતે તેમનું મધાચકિત સ્વાગત પણ કરી ચક્યો હતો. તેણે ચોપડી બધ કરી, આંખેથી ચરમા ઉતાર્યાં ને પાંપણ મીંચીને પરમાનંદની અવધિ અનુભવી રહ્યો: 'ભગવાન! ભગવાન! બધા ભગવાન!' (અંપૂર્ણ)

લબ્ધ પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સ્પેસ્મલિસ્ટ બીએ.

શ્રી કેપીટનની અગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રાહેસીયાના કોઈ પણ કામમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાઈડ વર્ધ્યું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ (ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના યુજાપર - ડરબન. ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

આફ, લસણ બળર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧-૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

ફુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બળર ભાવ, બટાટા, કુચરી (મહા), સુકા લાલ મરચા, લુમલા, સુકા ઝીંઝા (ઠાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક ભવનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશા સ્ટોકમાં રાખીએ છે ક્યુરી અને ચેવલી પાન બળર ભાવ, પોસ્ટલ બર્ડ, રોસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજન કોગોના ઓરડો કપર પુરફ ખ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ ક્લાની ચોક્કસ.

All prices subject to Market fluctuations

A. KADER & Co., (PTY) LTD. WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકીપર, સુસાઈરી, વીમાનાં અને જનસલ એજન્ટ હાઉસ્ટાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ કામની હાઈફ ડિરિજર્ટ અગર જમીન માથે મુસાફરી કરવા પર બધા અમારી મારફતે મુકામે કરો છડમી, આમ, ચોરી, કુલ્લદ, અકસ્માત, પ્લેઝ્યુઅસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતારાની આપીએ છીએ

ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લખવી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલીયા અને વોઈલાયર ઇનરયુરન્સ કંપની લીમાઈટડના પ્રતિનિધિ

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg. Residence: 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ શુદ્ધ, ડાઇનિંગરૂમ શુદ્ધ, વોડ'શોવ, ડરેસિંગ એસ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેરેક, લુક કેસ, ટેબલ, તબન કીકાચલ ભાવે ખરીદી શકશો. ભતે પધારી લાઇ લેવા મુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેચર—

ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર માય છે તેનો સ્ટોક હમેસા તઈ-યાર રહે છે માત્ર રોહાં ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed and Published by Mrs. Pushla Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Ad Press: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal